Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

ЛЮТЫ 4 1934 г. НЯДЗЕЛЯ № 29 (4852)

Год выдання XVII

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

РЭЗАЛЮЦЫЯ XVII З'ЕЗДА ВКП(б) ПА СПРАВАЗДАЧНАМУ ДАКЛАДУ тав. МАНУІЛЬСКАГА АБ РАБОЦЕ ДЭЛЕГАЦЫІ ВКП(б) у ВККІ

(прынята аднагалосна)

Заслухаўшы справаздачу дэлегацыі ВКП(б), у Комінтэрне, XVII з'езд ВКП(б) цалкам і поўнасцю ўхваляе палітычную лінію і практычную работу дэлегацыі ВКП(б) у Комінтэрне.

XVII З'ЕЗД ВКП(б)

СПРЭЧКІ ПА СПРАВАЗДАЧНАМУ ДАКЛАДУ ТАВ. СТАЛІНА АБ РАБОЦЕ ЦК ВКП(б)

Даклад тав. СТАЛІНА—праграма ўсёй нашай работы

Прамова тав. КІРАВА

Таварышы! Мы падводзім вынікі работы нашай партыі і нашага Цэнтральнага Камітэта за перыяд часу ў 3.5 гады. Я думаю, таварышы, што самым кароткім выражэннем заместу нашай работы за гэты прамежак часу з'яўляецца тое, што мы даказалі практычна (тэарэтычна гэта было ўстаноўлена партыяй значна раней) магчымасць пераможнага будаўніцтва сацыялізма ў нашай, асобна ўзятай, краіне і прышлі к XVII з'езду з найвялікшымі перамогамі.

Магчымасць пабудовы сацыялізма ў адной краіне—формула сама па сабе вельмі кароткая, і цяпер яна ў радах партыі не выклікае ні ў кім ніякіх сумненняў. Але, калі ўспомніць, які шлях быў перад нашай перамогай, дык стане ясным, якую выключную ролю адыграла на ша партыя, якую выключную барацьбу вынес пад кіраўніцтвам нашай партыі рабочы клас у справеажыццяўлення ленінскага плана бу даўніцтва сацыялізма ў адной краіне.

Бо, калі ўспомніць, таварышы, усе нашы ўнутрыпартыйныя спрэчкі, то, у канчатковым выніку, усе яны абарачаліся вакол гэтай асноўнай восі, вакол рашаючага для пролетарскай рэволюцыі пытання аб магчымасці будаўніцтва сацыялізма ў асобна ўзятай краіне. Праўда, не заўсёды і не ўсюды атакуючыя генеральную лінію нашай партыі пралстаўнікі правых, «левых» і лева-правых апартуністаў адкрыта вы казвалі свае сумненні адносна гэтай асноўнай тэмы. Але мы ведаем, што з якога-б боку ні пачыналася атака на генеральную лінію нашай партыі, у канчатковым выніку, расшыфроўваючы гэту атаку, мы заўсёды бачылі, што ў корані, яе ляжыць пытанне аб магчымасці пераможнага будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне.

Зараз, паўтараю, гэта пытанне вырашана для нас не толькі тэарэтычна, але і практычна. Мы маем не толькі каласальныя заваяванні ў справе нашай прамысловасці, у ажыццяўленні ленінскага лозунга індустрыялізацыі нашай краіны, але мы за гэтыя 3.5 гады рашучым чынам павярнулі многамільённую адноасобную сялянскую гаспадарку на новыя сацыялістычныя рэйкі.

Сацыялістычная перабудова дробна-буржуазнай сялянскай гаспадаркі была самай трудная, самай цяжкай і самай складанай праблемай для пролетарскай дыктатуры ў яе барацьбе за новае сацыялістычнае грамадства. Іменна гэта праблема, іменна гэта так званае сялянскае пытанне і пераджала ў галовах апазіцыянераў сумненні ў магчымасці пераможнага будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне. Гэта найгалоўнейшае пытанне пролетарскай рэволюцыі вырашана цяпер беспаваротна і канчаткова на карысць сацыялізма.

У выніку ўсёй нашай работы мы на даным стадыі нашага развіцця маем такое ўмацаванне дыктатуры рабочага класа ў нашай краіне, якога мы не мелі ніколі. Мы маем зараз сапраўды моцна наладжаную і моцна сцементаваную нашу вялікую совецкую дзяржаву, стварыўшую фундамент сацыялістычнай эканомікі. Гэта дае велізарнае маральнае задавальненне не толькі рабочаму класу, многамільённаму колгаснаму сялянству нашай краіны, але гэта з'яўляецца лепшым агітатарам, самым моцным прапагандыстам за справу сацыялізма за межамі нашай краіны, сярод міжнароднага пролетарыята, сярод усіх прыгнечаных Усхода і Захада.

Мне, таварышы, здаецца, што многія з нас недастаткова ўлічваюць вынікі той работы, якую мы прарабілі за апошнія 3 з пал. гады. У гісторыі часта бывае так, што для таго, каб ацаніць тое, што было зроблена гістарычна ўчора, трэба адысці на даволі вялікую гістарычную адлегласць, паглядзець здалёку на тое, што мы зрабілі.

Самым яркім і самым поўным дакументам, які мы ведаем да сёнешняга дня, які нарысаваў перад нами ўсю карціну нашай вялікай сацыялістычнай будоўлі за тры з паловай гады, з'яўляецца справаздачны даклад т. Сталіна на гэтым з'езде **(Апладысменты).**

Я думаю, не будзе таксама перапавялічэннем сказаць, што мы ніяк не падышлі да таго часу, калі мы дасканала, поўнасцю, да кожнай косткі, разбярэмся ва ўсім тым, што нам сказаў тут т. Сталін.

Галасы: правільна.

Кіраў: У яго дакладзе быў не толькі вынік праробленай намі работы. Тав. Сталін даказаў нам шляхам глыбачайшага марксісіка-ленінскага аналіза, **як мы гэтага дасягнулі,** чаму мы гэтага дабіліся. Тав. Сталін не абмежаваўся справаздачнай старанай свайго даклада, ён раз ярнуў перад намі гіганцкія перспекты работы на бліжэйшыя гады, гэту новую старонку нашай вялікай праграмы. І больш таго, таварышы, там не толькі нарысована, паказана праграма гэтай работы. Тав. Сталін нам сказаў, **як трэба ажыццяўляць** праграму, як трэба далей умацоўваць і памнажаць нашу сацыялістычную будоўлю.

Мне, таварышы, здавалася-б, што ў выніку такога падрабязнага абгаварэння даклада ЦК нашай партыі, якое мела месца на гэтым з'ездзе, было-б дарэмна ламаць галаву над пытаннем аб тым, якое вынесці рашэнне, якую вынесці рэзалюцыю на даклад т. Сталіна. Будзе больш правільна, памойму, і для справы, ва ўсякім выпадку гэта будзе больш мэтазгодна, чым усякае другое рашэнне,—гэта прыняць да выканання, як партыйны закон, усе палажэнні і вывады справаздачнага даклада т. Сталіна.

Галасы: Правільна. **(Бурныя доўгія апладысменты).** Усе ўстаюць, апладыруючы.

Але гэтага мала, таварышы. Аднаго гэтага далёка яшчэ недастаткова для поспеху далейшай работы. Прыняць—гэта адно, а другое—трэба будзе гарантаваць нам усім аўтарытэтам нашага вялікага з'езда сапраўднае, поўнае, чэснае, большэвіцкае выкананне ўсяго таго, што тут было сказана т. Сталіным **(Бурныя апладысменты, выгукі: Правільна).**

Таварышы, у выніку ўсёй работы паміж XVI і XVII з'ездамі мы бачым, якая аграмадная перабудова ўсёй народнай гаспадаркі адбылася ў нашай краіне, якая аграмадная перасоўка ў размеркаванні сацыяльных сіл адбылася ў нас на карысць сацыялізма.

Ва ўсіх звеннях нашай сацыялістычнай будоўлі зараз пераважае сацыялістычны прынцып. І вось у такой-та абстаноўцы, пры такіх-та выніках, здавалася, ці варта-б было спыняцца на выступленнях, якія мы чулі тут з боку былых лідэраў правай і трацкісцкай апазіцыі?

З'езд без асаблівай увагі слухаў выступленні гэтых таварышоў, і вось, мне здаецца, што да гэтых выступленняў трэба ўжо цяпер падыйсці не толькі з пункту гледжання таварыцкага,—мы гэтыя справы дыскусавалі ўжо цэлы рад год таму назад **(галасы: Правільна),** але трэба некалькі больш практычна, так сказаць, па-чалавечаму глянуць на тое, што адбылося з правадырамі былых апазіцыйных груповак. Не ўдаючыся ў тэарытычны аналіз погляду ўсякага роду апазіцый, якіх яны і самі цяпер не абараняюць, мне хацелася-б скарыстаць прысутнасць тут ваенных і ўявіць сабе, скажам, такую карціну. Мы з вамі—наша вялікая комуністычная армія пад аўтарытэтным камандваннем Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, узначальваемага такім найвялікшым стратэгам сацыялістычнай будоўлі, як т. Сталін—мы павялі рашучае сацыялістычнае наступленне па ўсяму фронту. Мільёны рабочых, з імі ў саюзе яшчэ большыя мільёны сялян, на чале з цвёрдай, жалезнай, сталёвай ленінскай партыяй пашлі ў бой. У гэтым бою, таварышы, нам прышлося пацярпець не мала паасобных няўдач і няўгод, але ў выніку мы вышлі к XVII з'езду партыі на такія новыя пераможныя вышыні, што ўсе гэтыя дэфекты і ўсе гэтыя недахопы тушоцца перад веліччу нашых перамог.

Але вы ведаеце, таварышы, што ва ўсякай вайне, а ў тым ліку, аказваецца, і ў той вайне, якая вядзецца за будаўніцтва сацыялізма, здарылася так, што паасобныя таварышы з розных прычын пачалі сумнявацца ў мэтазгоднасці і паспяховасці таго вялікага паходу, які мы разгарнулі, і замест таго, каб біцца ў радах асноўных байцоў, яны, то ў адзіночку, то цэлымі групамі нават з кіруючых радоў, часам або ныралі ў бок, або адставалі ці скрываліся ў абозе, або яшчэ дзе-небудзь, не гледзячы на тое, што па фізічных якасцях ім было месца ў перадавой лініі агня. А армія ідзе, бо гэта ніякім чынам хістаць баяздольную армію не павінна і не можа. Армія ідзе наперад, атрымлівае адну перамогу за другой. Але там, у абозе, сярод гэтых паасобных хістскіх груп, звенняў і групачак, усё-такі ідзе свая работа. Атрымліваючы загады камандвання, гэтыя людзі не толькі не стараюцца праводзіць гэтыя загады, наадварот, яны ўсяляк стараюцца падарваць аўтарытэт гэтых загадаў, яны ўсяляк стараюцца расхістаць бліжэйшыя да іх шарэнгі.

Справа даходзіць да таго, як здараецца і на вайне, што праціўнік, заўважыўшы няўпэцасць празмерная колькасці такіх «абозных» элементаў, пачынае нават некаторыя разлікі трымаць на гэтыя пласты арміі. А барацьба ідзе, армія атрымлівае адну перамогу за другой. І вось уявіце сабе карціну,—пасля таго, як армія атрымала рашаючыя перамогі над ворагам,—асноўныя пазіцыі заняты, вайна яшчэ не скончылася, далёка не скончылася, але наступіла нешта накшталт пераможнай перадышкі, калі можна так сказаць. І вось уся, вялікая пераможная рать байцоў пяе магутную пераможную песню. І ў гэты час, што застаецца рабіць усім тым, якія да сёнешняга дня былі ў абозе? **(Апладысменты, смех).**

Яны, таварышы, выходзяць, прабуюць таксама ўклініцца ў гэта агульнае таржаство, прабуюць у нагу пайсці, пад адну музыку, палтры маць гэты наш пад'ём. Але як яны ні стараюцца, не выходзіць і не атрымліваецца. **(Смех, апладысменты).**

Вось, вазьміце Бухарына, напрыклад. Памойму, пяяў як быццам па нотах, а голас не той **(Смех, апладысменты).** Я ўжо не гавару аб тав. Рыкаве, аб тав. Томскім.

Ройзенман: Так, так.

Кіраў: Тут нават і мелодыя другая **(Смех, апладысменты).** І ў тон не попадаюць, і ў крок не попадаюць.

І я пачалавечаму, таварышы, паспрабаваў бы, калі ў мяне ёсць, скажам, такі ці падобны брат, ці сваяк, ці знаёмы, ці нарэшце, проста

Працяг прамовы тав. КІРАВА

З гэтым непартыйным падыходам да заказаў трэба канчаць

Я-бы хацеў сказаць тут, што нашым партыйным работнікам трэба ў гэтых адносінах з пад уплыву гаспадарнікаў вызваліцца. А, з другога боку, трэба сказаць нашым гаспадарнікам, дырэктарам, што яны павінны падыходзіць к гэтаму, як і ва ўсёй сваёй рабоце, больш блізка, больш папартыйнаму, памятаючы заўсёды аб тым, што яны не проста дырэктары, не проста тэхнічныя дырэктары, але перш за ўсё члены нашай комуністычнай партыі.

Вось, калі будзе, з аднаго боку, пабольшевіцку ўзяцца за справу, разбудзіць, разварушыць рабочых падняць на ногі партыйную арганізацыю, таго-ж самага чыгуначнага, воднага транспарта. Там-жа рабочыя зусім не другарадныя. Гэта—глупства.

На транспарце такія-ж рабочыя, такія-ж члены партыі, як і ва ўсіх іншых галінах гаспадаркі. Трэба толькі здолець абапірацца на іх.

Таксама трэба падыйсці і да вырашэння жывёлагадоўчай праблемы. Уся партыя ставіць і шчыльна бя гандлю.

Аб партыйнай вучобе і макрытыцы

Апошняе пытанне, на якім хачу спыніцца і аб якім мы часта забываем у захапленні відавочна, усімі астатнімі работамі. Я маю на ўвазе партыйна-масавую работу нашых арганізацый, пытанні прапаганды марксізма-ленінізма і палітычнага выхавання рабочых мас.

Трэба прама сказаць, што гэта адзін з вельмі адкаўных участкаў усёй нашай партыйнай работы. Пры намсі на практыцы выходзіць так—трэба прамо пачэсному прызнацца, што мы, занятыя заводамі, промфін планамі, праграмамі, калгасамі, соўгасамі нугалем і так далей і інш., пакідаем часамі справу партыйнага выхавання ў баку. Няма таго, каб пазаняцца гэтымі пытаннямі шчыльна і глыбока. Складаюцца ўсякія метадычкі, праграмы, тэзісы, і для агітацыі, і для прапаганды, усё спускецца ўніз. А я пачэсному прызнаюся, што далёка не заўсёды цікаўся да гэтых пор бліжка, якія праграмы, якія метадычкі, чаму і як яны вучаць. Агітуюць, прапагандуюць, увогуле, зразумела, правільна агітуюць, але вось ці заўсёды разумее агітуемы тое, што яму гавораць, як даводзяцца да рабочага і калгасніка нашы лозунгі і рашэнні, аб гэтым мы, кіраўнікі, не заўсёды ведаем. А гэта далёка не апошняе пытанне.

Ад яго ў велізарнай ступені залежаць нашы далейшыя поспехі.

Вядома, вельмі радасна бачыць п'есу якога-небудзь пісьменніка, які піша нашы совецкія п'есы, аб тым, як расце новае пакаленне, якое не бачыла ў жыцці, што такое жывы гарадавы і т. д. Гэта ўсё, вядома, вельмі добра. Але вот зараз расце яшчэ больш маладое пакаленне, якое не ведае, не мае пінкага жывога ўяўлення, апрача мазгавога аб тым, што такое беспрацоўе, беднасць, голад; на практыцы зусім не ведае гэтых рэчаў. Але-ж гэтых людзей трэба выхаваць, трэба даць ім зразумець, ад чаго, чаму гэта адбылося. А гэта можа даць толькі добра пастаўленая прапаганда, агітацыя пакарысць нашай вялікай марксіка-ленінскай навукі. Ніякім другім спосабам гэтай справы не возьмеш. Я думаю, што ўсякую навуку, у тым ліку і тэхніку і механіку, мы павінны падымаць на такую вышыню, якая недаступна капіталістычным краінам. Гэта зусім верна. Скажам, навука аб супрацўленні матэрыялаў—гэта вельмі неабходная навука. Але мы ці на адну мінуту не павінны забываць, што жывем у такой абстаноўцы, калі тая навука, якая вывучае супрацўленне процістаячых нам класаў унутры краіны і за яе межамі—гэта навука павінна займаць першае месца. **(Грэм апладысменты).**

Узброеная ленінізмам, у непрымірымай барацьбе з апартуністамі усіх масцей, шырока паставіўшы большэвіцкае выхаванне ў сваіх радах, наша партыя як ніколі адзіна, маналітна, цвёрда і згуртавана вакол свайго ЦК, вакол тав. Сталіна. Таварышы, наша далейшая будоўля будзе таксама ў грамадзкай ступені моцна, калі мы будзем бяржліва і любоўна ажыццяўляць адзін з найвялікшых лозунгаў нашай партыі — лозунг самакрытыкі. Распаў сюджвацца аб гэтым я-бы не хацеў, але мне прыходзіць у галаву гэта пытанне ў сувязі з учарашнім выступленнем тав. Варашылава. Я чуў ад асобных таварышоў, якія гаварылі, што Варашылаў як быццам западта перахаліў у крытыцы недахопаў чыгуначнага транспарта. Гэта гаварылі асобныя таварышы, а з'езд, вы ведаеце, сустрэў выступленне тав. Варашылава зусім па другому **(Шумныя апладысменты па адрасу тав. Варашылава).**

Разважанне некаторых таварышоў аб тым, што ці незапада мпога самакрытыкі—вельмі шкодная штука. На самой справе, калі дрэнна, калі нікуды не варта, дык дзе-ж аб гэтым гаварыць, як не ў асяродзіншы нашай партыі. Калі я боку транспарта. Так трэба справу ставіць. Я нікалькі не змяншаю таго становішча, што пытанні транспарта—гэта пытанні ўсёй партыі. Гэта абсалютна правільна. Але, перш за ўсё, гэта пытанні тых арганізацый, якія закліканы гэту справу рабіць.

Тут шмат гаварылі на з'ездзе аб чыгуначным транспарце. Варашылаў выклаў справу вельмі добра, але транспартнікі звычайна гавораць: вы нам мала дапамагаеце, транспарт — справа ўсёй партыі. Але-ж вы, вы, мілыя людзі, дзе вы? Перш за ўсё, вы павінны пабольшэвіцку ўзяцца за справу, разбудзіць, разварушыць рабочых падняць на ногі партыйную арганізацыю, таго-ж самага чыгуначнага, воднага транспарта. Там-жа рабочыя зусім не другарадныя. Гэта—глупства.

На транспарце такія-ж рабочыя, такія-ж члены партыі, як і ва ўсіх іншых галінах гаспадаркі. Трэба толькі здолець абапірацца на іх.

Таксама трэба падыйсці і да вырашэння жывёлагадоўчай праблемы. Уся партыя ставіць і шчыльна бя гандлю.

Тав. Мануільскі

Прагноз тав. Сталіна, зроблены ім на 16 з'ездзе,—гаворыць тав. Мануільскі,—дэталёва аналізуючы сучасное становішча сусветнага капіталізма, за мінулыя гады пацверджан усім ходам сусветнага развіцця. Свет падыходзіць да другога туру рэвалюцый і войн. Пяць год эканамічнага крызіса расхісталі сусветную сістэму капіталізма, паглыбілі яго агульны крызіс, стварылі ўмовы для перарастання агульнага крызіса ў крызіс рэвалюцыйны. За гэтыя пяць год вырасла палітычная і эканамічная магутнасць Совецкага Саюза. Мацнеюць советы ў Кітаі.

У краінах капітала расце страшэнная, бесправесная галеча. Паводле даных эканамыста Кучынскага, сярэдняя зарплата германскага рабочага ў адносінах да 1928 г. упала у 1933 годзе да 66 проц. і пакрывае пражытачны мінімум толькі напалову. А за час фашысцкай дыктатуры германская буржуазія, скарачаючы социяльнае страхаванне, аграбіла рабочых на 3,5 млрд. рублёў. У рэзультаце крызіса і рацыяналізацыі мільёны рабочых астаюцца за бартом. Права на работу становіцца прывілеяй, якую фашысты скарыстоўваюць для раскола рабочага класа.

Характарызуючы абвастрэнне імперыялістычных супярэчнасцяй, тав. Мануільскі адзначае, што гэтыя супярэчнасці паспелі настолькі, што пытанне аб перадзеле свету паўстае з яшчэ з большай астратой, чым у 1914 годзе. Новая імперыялістычная вайна стаіць у парадку дня. Спешна вядзецца падрыхтоўка вайны супроць СССР. Толькі страх буржуазіі перад пролетарскай рэвалюцыяй сковывае яе імкненні ў адносінах скарачэння тэрмінаў гэтай падрыхтоўкі.

Элементы рэвалюцыйнага крызіса нарастаюць усюды, хоць і нераўнамерна. Сілы пролетарскай рэвалюцыі растуць, хоць у пераважнай большасці краін яны яшчэ не паспелі для пеадкладнага рэвалюцыйнага звяржэння капіталізма. Душныя мінуты перад навальніцай прарэваюць вогненыя зарніцы, прадвесніці надыходзячых рэвалюцый. Масавыя рабочыя стачкі, сялянскія паўстанні, ваенныя бунты, ліхаманочная падрыхтоўка сусветнай буржуазіяй новай імперыялістычнай вайны, пераход яе да фашызма, г. зн. да непасрэднай адкрытай тэрарыстычнай дыктатуры, сведчыць аб слабасці буржуазіі, няздольнай ужо кіраваць нармальнымі «дэмакратычнымі» метадамі.

Тав. Мануільскі асабліва падрабязна спыняецца на рэакцыйнай ролі германскіх фашыстаў і японскіх мілітарыстаў, якія мараць аб крыжовым паходзе супроць сусветнага большэвізма. Ваенны напад на СССР — падкрэслівае тав. Мануільскі—развяжа сілы сусветнай пролетарскай рэвалюцыі і паскорыць неміццы канец капіталістычнай сістэмы.

Тав. Мануільскі напамінае, што і рускі царызм думаў, што яму шляхам крывавых рэпрэсій ўдалося расправіцца з рабочым класам, з яго большэвіцкай партыяй.

Адпак,—пад гром апладысментаў гаворыць тав. Мануільскі,—пролетарская рэвалюцыя самую адсталую краіну ў свеце ператварыла в жандарма капіталістычнага парадку ў вялікага часавога социялістычнага парадку.

Тав. Мануільскі раскрывае практыку нечуванага здрадніцтва германскай социял-дэмакратыі і усяго II інтэрнацыянала, усёй сваёй палітыкай падрыхтаваўшых крывавую фашысцкую дыктатуру.

II інтэрнацыянал, падводзіць вынікі тав. Мануільскі,—галоўная апора сусветнай рэакцыі. Ён адыгрывае зараз у справе абману буржуазіяй народных мас тую-ж ролю, якую раней адыгрывала царква.

Пад бурны смех усей залы тав. Мануільскі цытуе апошнія «адкравенні» сацыял-дэмакратычных тэарэтыкаў, якія сведчаць аб найвялікшым ідэйным разбродзе, аб гістарычным ваганні ў II інтэрнацыянале, аб новых «фармулёўках», маскіруючых прамое здрадніцтва інтарэсаў пролетарыята, накшталт: «Мы за социялізм, але без пролетарскай рэвалюцыі», або «мы за пролетарскую рэвалюцыю, але без пролетарскай дыктатуры».

Пераходзячы да ацэнкі работы Комінтэрна за мінуўшы перыяд, тав. Мануільскі з асаблівай сілай падкрэслівае, што тыя поспехі, якія ёсць у радзе секцый, тлумачацца тым, што Комінтэрн ідзе па таму шляху, якім яго вёў Ленін, а зараз вядзе наш мудры настаўнік, правадыр рабочага класа ўсяго света тав. Сталін. **(Бурныя апладысменты).**

Тав. Сталін дапамагаў нам ускрываць памылкі ў рабоце компартый.

Тав. Сталін не раз нам указваў, што аснову ў рабоце Комінтэрна—гэта заваяванне мас.

Цвёрда праводзячы ў жыццё гэта ўказанне тав. Сталіна, мы маем значныя поспехі амаль па ўсіх брацкіх компартыях.

Перш за ўсё за гэтыя гады значна ўзраслі самі компартыі.

Найбольшых дасягненняў у гэтых адносінах дасягнула кітайская комуністычная партыя. За адзін толькі 1933 год яна павялічыла свае рады на 120 тыс. чал.

Кітайская комуністычная партыя, несумненна, з'яўляецца адным з лепшых баявых атрадаў Комуністычнага Інтэрнацыянала. Яна здолела развіць велізарную работу па заваяванню мас як у совецкіх раёнах Кітая, так і ў тых правінцыях, дзе яна працуе нелегальна. Кітайская компартыя здолела стварыць такі ўзброены атрад, як кітайскую Чырвоную армію, аб які, як аб непахісную скалу, разбіваюцца ўсе спробы Чан Кай-шы задушыць і патапіць у крыві мільёны рабочых і сялян Совецкага Кітая. Усе 6 паходаў Чан Кай-шы супроць Совецкага Кітая скончыліся поўным яго паражэннем і тэхнічным пераузбраеннем Чырвонай армії за кошт праціўніка. **(Бурныя апладысменты).**

Вельмі патрыўся ў Кітаі партызанскі рух. Кітайскія чырвоныя партызаны адыгралі велізарную ролю ў адбіцці ўсіх атак Чан Кай-шы.

Тав. Мануільскі прыводзіць цікавую вырымку з аднаго англійскага журнала: «Немагчыма адрозніць сумленных земляробаў ад комуністаў...» (Смех). **(Апладысменты).**

Другім баявым атрадам Комінтэрна—гаворыць тав. Мануільскі—які мае велізарныя дасягненні за мінуўшы перыяд, з'яўляецца гераічная комуністычная партыя Германіі **(Бурныя апладысменты).** Германская комуністычная партыя, не гледзячы на тое, што яна загнана ў падполле, не гледзячы на жудасны фашысцкі тэрор, працуе самааддана, як на фронце, пабольшэвіцку.

Германская комуністычная партыя налічвае каля 100 тыс. членаў з ліку лепшых германскіх пролетарыяў, якія адчулі ўвесь цяжар фашысцкага рэжыму. **(Бурныя апладысменты).**

«Увайшоўшыя за апошні год у германскую компартыю — гаворыць тав. Мануільскі—гэта сапраўдныя героі, гэта каштоўнейшае, што ёсць у германскім рабочым класе. Гэта сапраўды пролетарскае золата». **(Бурныя апладысменты).** Гераічная германская компартыя, якая працуе ва ўмовах найцяжэйшага падполля, калі лепшыя яе прадстаўнікі на чале з тав. Тэльманам. **(Бурныя, доўгія апладысменты, усе ўстаюць)** пакутуюць у фашысцкіх засценках — у гэтых умовах выкоўвае новыя кадры, моцна загартаваныя ў барацьбе з фашызмам.

Арганізаваны фашыстамі працэс аб падпале рэйхстага, меўшы на мэце кампраметаваць германскую компартыю, а разам з ёй і Комуністычны Інтэрнацыянал,ганебна праваліўся і падняў на яшчэ большую вышыню аўтарытэт германскай компартыі і Комуністычнага Інтэрнацыянала ў рабочых масах і ў масах прыгнечаных народаў калоній усяго свету.

Увесь свет захапляўся гераічнымі паводзінамі на лейпцыгскім працэсе Георгія Дзімітрава. **(Усе дэлегаты ўстаюць і нападжваюць авацыю).** які перад тварам рабочага класа ўсяго света выкрыў брудны крывавы твар германскага фашызма. Увесь пролетарскі свет захапляўся гераічнымі, сапраўды большэвіцкімі паводзінамі Георгія Дзімітрава. Голас нас яго—голас мільёнаў.

Доўга незмаўкаемымі гарачымі апладысментамі таксама сустракаюцца словы тав. Мануільскага аб тым, што не гледзячы на жудасны фашысцкі тэрор, гераічная комуністычная партыя Германіі паспяхова праводзіць сваю работу. Калі ў 1914 годзе ў Германіі гучэў голас адзіночкі—голас Лібкнехта, дык зараз гучыць магутны голас тысячы Лібкнехтаў. **(Бурныя апладысменты).**

Мы маем за гэтыя гады рост комуністычных радоў і па іншых секцыях Комуністычнага Інтэрнацыянала: ва Францыі, Польшчы, Чэха-Славакіі і т. д. Паспяховая работа компартыі ў Англіі характарызуецца тым, што нават студэнты старадаўнейшых арыстакратычных універсітэтаў Оксфордскага і Кембрыджскага пачалі гаварыць нашаю мовою: «Калі пачнецца вайна, мы не будзем абараняць, ні караля, ні бацькаўшчыны. Дурныя няма». **(Смех).**

Тав. Мануільскі далей робіць падрабязную характарыстыку гераічнай работы компартыі Японіі, якая вядзе мужную барацьбу супроць Інтэрвенцыі ў Кітаі. Японская партыя, служыць узорам правільнай арганізацыі і шырокага размаху масавай большэвіцкай работы для ўсіх іншых партый Комінтэрна.

Компартыі III Інтэрнацыянала ў сваіх вялікіх настаўнікаў Леніна і Сталіна навучыліся непрымірымасці да ўхілаў. У барацьбе на два фронты Комуністычны Інтэрнацыянал дабіўся такой згуртаванасці сваіх радоў, якую цяпер не пахісне ніякая сіла. **(Доўгія апладысменты).**

Комуністы ўсіх краін вучацца ў Сталіна змагацца і перамагаць, пільна глядзець уперад, накапліваць сілы і нанасіць класаваму ворагу сакрушальныя ўдары. Комуністы брацкіх компартый ведаюць, што справа Леніна, справа сусветнай пролетарскай рэвалюцыі знаходзіцца ў верных руках. **(З'езд устае і нападжвае тав. Сталіну гарачую авацыю).**

Пад сцягам Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна мы пераможам ва ўсім свеце. **(Крыкі «ура», усе дэлегаты ўстаюць).**

Запісная па мінуту авацыя з новай сілай аднаўляецца, калі старшынствуючая тав.Ікалаева адкрывае спрэчкі па дакладу і прадастаўляе слова тав. Ван-Мін. **(Кітайская компартыя).**

Раздаюцца гулкія крыкі «Нахай жыве кітайская компартыя». «ура».

Тав. Ван-Мін перадае ад ЦК кітайскай компартыі палкае большэвіцкае прывітанне прыдарыру Комінтэрна тав. Сталіну і дэлегатам XVII з'езда, а ў іх асобе ўсім працоўным Совецкага Саюза.

Ён дае падрабязную характарыстыку становішча ў совецкіх раёнах Кітая і гераічнай барацьбы кітайскай Чырвонай арміі.

З'езд часта прарывае прамову тав. Ван-Міна бурнымі апладысментамі.

Канец выступлення тав. Ван-Міна перанесці на вячэрняе пасяджэнне з'езда.

XVII з'езд ВКП(б)

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 2 ЛЮТАГА

З'езд пераходзіць к наступнаму пытанню парадку дня—справаздачнаму дакладу дэлегацыі ВКП(б) у Выканкоме Комуністычнага Інтэрнацыянала.

Адкрывае пасяджэнне тав. К. Нікалаева. Яна прадастаўляе слова для даклада тав. Мануільскаму. Дэлегаты, стоячы, горача вітаюць тав Мануільскага.

Тав. Ярославскі

Доўгімі апладысментамі сустракае з'езд выступленне тав. **Ярославскага.**

— На гэтым з'ездзе, — сказаў ен, — з'ездзе пабудовы бяскласавага социялістычнага грамадства, кожны з нас асабліва моцна адчувае наблюжэнне канчатковай перамогі комунізма. Азіраючыся на пройдзены пар тыяй 30-гадовы шлях, кожны з нас адчувае глыбокую радасць атрыманых перамог, кожны ўсведамляе, што гэтымі перамогамі за апошнія 10 год мы абавязаны таму, што нарухільна ішлі па шляху, указанаму Леніным, пад кіраўніцтвам геніяльнага правадыра партыі т. Сталіна. **(Апладысменты).** Перамогі дасягнуты таму, што партыя захавала адзінства сваіх радоў [illegible] Ярославскі указвае, што некаторыя КК не справіліся з ускладненымі на іх задачамі. Гэта асабліва ярка сказалася ва Ўсходня-Сібірскім краі. Тут кантрольная камісія не толькі не змагалася з агідпасцямі, раскраданнем і разбазаваннем дзяржаўных сродкаў у залатой прамысловасці, Сібпушнине, Ахотсаюзе і іншых арганізацыях, але ў рэзультаце сямейнасці і круговой парукі ў радзе выпадкаў прыцягвала да адказнасці тых, хто змагаўся супроць гэтых агідпасцяй.

Тав. Ярославскі спыняецца на вынніках чысткі партыйных арганізацый дзесяці краёў і абласцей. З агульнага ліку ўсіх праверэных членаў і кандыдатаў партыі было выключана 17 проц., пераведзена ў кандыдаты 9,8 проц. і ў спачуванні 6,3 проц.

Станоўчыя рэзультаты чысткі не толькі ў тым, што яна адсекла ўсё нягодныя ў нашай партыі. Чыстка ад начасова павысіла ўдзельную вагу рабочага ядра ў складзе партыйных радоў. На дзесяці абласцях і краях, закончыўшых чыстку, удзельная вага рабочага ядра падвялася з 67,6 проц. да 69,4 проц.; па Кіеўскай вобласці — з 60 да 63 проц., па Одэскай — з 64 да 67 проц., па Ўсходня-Сібірскаму краю — з 47 да 52 проц., па Далёка-Ўсходняму краю — з 53 да 62 проц.

Чыстка павысіла пачуццё адказнасці партыйцаў за даручаную ім справу, павысіла ўзровень партыйна-выхаваўчай работы.

Трэба прызнаць, што віна за вялікую колькасць выключаных з партыі і пераведзеных у кандыдаты за пасіўнасць у рабоце ляжыць на партыйных арганізацыях. У радзе арганізацый у нас яшчэ існуюць пагарлівыя адносіны да выхаваўчай работы. Лічаць, што партыйная прапагандай і агітацыяй могуць і павінны займацца хто хочане, а не партыйныя арганізацыі. Такога рода шкодныя настроі мы павінны самым рашучым чынам перамагчы.

— Мы перажылі, — заключае тав. Ярославскі, — пасля смерці Леніна вялікае дзесяцігоддзе, якое было прысвечана пабудове социялістычнага грамадства. Бадзёра і ўпэўнена глядзім мы ўперад. Яшчэ прадстаяць баі на шляху да поўнай перамогі социялізма. Зарука нашых перамог у гэтых баях — наша беззаветная адданасць справе Леніна, небывалае згуртаванне радоў партыі вакол увасабляючага яе сілы, волю, мысль і энергію — тав. Сталіна, вакол Цэнтральнага Камітэта.

Нахай жыве слаўная Комуністычная партыя большэвікоў!

Нахай жыве наш правадыр тав. Сталін! **(Бурныя апладысменты).**

Тав. Ярославскі

Доўгімі апладысментамі сустракае з'езд выступленне тав. **Ярославскага.**

— На гэтым з'ездзе, — сказаў ен, — з'ездзе пабудовы бяскласавага социялістычнага грамадства, кожны з нас асабліва моцна адчувае наблюжэнне канчатковай перамогі комунізма. Азіраючыся на пройдзены пар тыяй 30-гадовы шлях, кожны з нас адчувае глыбокую радасць атрыманых перамог, кожны ўсведамляе, што гэтымі перамогамі за апошнія 10 год мы абавязаны таму, што нарухільна ішлі па шляху, указанаму Леніным, пад кіраўніцтвам геніяльнага правадыра партыі т. Сталіна. **(Апладысменты).** Перамогі дасягнуты таму, што партыя захавала адзінства сваіх радоў [illegible] Ярославскі указ

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 1-га ЛЮТАГА

Першай у спрачках па справаздачнаму дакладу т Рудзутака аб рабоце ЦКК-РСІ выступае т **М. І. Ульянава,** спатканая доўгімі апладысментамі.

Тав. Ульянава

XVII з'езд партыі, — гаворыць тав. Ульянава, — увойдзе ў гісторыю не толькі як з'езд, які падвёў вынікі першай социялістычнай пяцігодкі, не толькі як з'езд, які прыняў грандыёзны план другой пяцігодкі, але і як з'езд, якому не прылося займацца апазіцыямі і ўхілам. Апазіцыя і ўхілы разгромлены партыяй, уначальваемай Сталіным — арганізатарам нашых перамог, лепшым саратнікам Ільіча, вялікім правадыром яго справы

Пад кіраўніцтвам Сталіна вырашана задача социялістычнай пераабудовы дробна-сялянскай гаспадаркі; канчаткова і бесповаротна вырашана на карысць социялізма пытанне «хто каго». Социялістычная рэвалюцыя падняла на барацьбу і будаўніцтва тысяцкія народныя тоўшчы, вылучыла мільёны ўдарнікаў социялістычных заводаў і палёў. Нашы поспехі вымушаны нават прызнаць нашы ворагі.

Але, пам большэвікам, не ўласціва зазнавацца. Большэвікі адкрыта гавораць аб недахопах і непаладках, мабілізуючы масы на барацьбу з імі, знішчаючы самыя прычыны, што нараджаюць гэтыя недахопы. Але нязмерна выраслі ў нас магчымасці барацьбы з імі.

Для таго, каб правесці ў жыццё лозунг т. Сталіна — пановаму працаваць, пановаму кіраваць, — мы павінны палепшыць кантроль, палепшыць правяраку выканання ва ўсіх галінах нашага будаўніцтва, пакончыць з канцылярска-бюракратычнымі метадамі кіраўніцтва.

ЦКК-РСІ адыграла вялікую ролю ў барацьбе з бюракратызмам. Аднак, не ўсюды органы КК-РСІ былі на вышыні становішча. Яны нярэдка залежалі ад мясцовых уплываў. Асабліва кульгала ў гэтых адносінах работа раённых кантрольных камісій.

На радзе прыкладаў т Ульянава паказвае далей насіўшую неабходнасць замены кантрольных камісій бяссільных вельмі часта ўзадзеяннічаць нават на сельсавет, упоўнаважанымі, назначанымі з цэнтра і толькі цэнтра падначаленымі. Яна цытуе пісьмо Ўладзіміра Ільіча, у якім гаворыцца аб неабходнасці мець у кожнай губерні аднаго-двух асабліва даверэных і надзейных таварышоў, якія непасрэдна зносяцца з цэнтральнымі органамі і памагаюць ім ажыццяўляць на месцах кантроль і праверку выканання.

Тав. Ульянава расказвае з'езду аб вялікай рабоце, праробленай аб'яднаным бюро скаргаў пры ЦКК-РСІ. Яно ператварылася ў заяву орган, цясней шым чынам звязаны з масамі, [illegible] рабоце мясцовых кантрольных камісій, і Ярославскі указ

прымірымую барацьбу.

XVII з'езд дае нам праграму грандыёзных работ, узнімаючую нашу краіну на новую вышыню, аб якой нам пядаўна і марыць было пяжка. Гэта праграма выцякае з ленінскага плана пабудовы социялістычнага грамадства. Яе паслядоўна і мудра ажыццяўляе т. Сталін.

Тав. Ярославскі расказвае аб тым, як Цэнтральная Кантрольная Камісія змагалася за адзінства партыі, за чыстату яе радоў. З часу XVII з'езда ЦКК прыцягнула да партыйнай адказнасці 611 членаў і кандыдатаў партыі за прыналежнасць к трацкізму і іншым контрэвалюцыйным групам. З гэтага ліку выгнаны з партыі 146 трацкістаў, 79 правых апартуністаў, за прыналежнасць да нацыянальных контрэвалюцыйных груповак — 16. Гэта барацьба вялася і мясцовымі кантрольнымі камісіямі.

— Было-б памылкай думаць, — гаворыць тав. Ярославскі. — што зараз ужо няма ў партыі трацкістаў, правых апартуністаў і іншых антыпартыйных элементаў.

Няма патрэбы спыняцца на тым, што прадстаўляе сабой міжнародны трацкізм. Троцкі стаў арганізатарам усіх рэнегацкіх груп і адкідаў рабочага руху. Адносна многіх з гэтых груп трэба сказаць беспамылкова, што яны знаходзяцца ца ўтрыманні буржуазіі. Напрыклад, шведская група была на ўтрыманні ў вядомага караля запалак Крэйгера.

Мы, — гаворыць далей т. Ярославскі. — павінны памятаць, што агенты трацкізма ёсць яшчэ ў нашай партыі, што з двурушнікамі, трацкістамі, правымі, якія прабуюць у радах нашай партыі прадаўжаць разлагаючую работу, мы вялі і будзем весці ў далейшым бязлітасную барацьбу. Зусім правільна ўказаў тав. Сталін, што ў сваёй практычнай праграме правыя і «левыя» самкнуліся настолькі што іх цяжка адрозніць. Практыка ЦКК паказала, што другія контрэвалюцыйныя арганізацыі ахвотна далучаюцца да праграмы гэтых груп.

Падкрэсліўшы неабходнасць барацьбы з рэлігійнай ідэалогіяй, пад прыкрыццём якой працуюць контрэвалюцыйныя элементы, т. Ярославскі далей пераходзіць да пытанняў арганізацыі партыйнага і совецкага кантроля. У нас змянілася абстаноўка барацьбы, вырасла маналітнасць партыі, і новыя задачы дыктуюць не аслабленне, а ўмацаванне партыйнага кантроля. Ёсць людзі, якія былі-б рады ліквідацыі органаў дзяржаўнага кантроля. Дарэмна яны думаюць, што рэарганізацыя кантрольных камісій аслабіць руку партыі ў адносінах тых, хто парушае рашэнні партыі і ўрада. Партыя і дзяржава двума ручамі ахопіць парушальнікаў гэтых рашэнні [illegible] рабоце мясцовых кан- [illegible] Ярославскі указ

вае, што некаторыя КК не справіліся з ускладненымі на іх задачамі. Гэта асабліва ярка сказалася ва Ўсходня-Сібірскім краі. Тут кантрольная камісія не толькі не змагалася з агідпасцямі, раскраданнем і разбазаваннем дзяржаўных сродкаў у залатой прамысловасці, Сібпушнине, Ахотсаюзе і іншых арганізацыях, але ў рэзультаце сямейнасці і круговой парукі ў радзе выпадкаў прыцягвала да адказнасці тых, хто змагаўся супроць гэтых агідпасцяй.

Тав. Ярославскі спыняецца на вынніках чысткі партыйных арганізацый дзесяці краёў і абласцей. З агульнага ліку ўсіх праверэных членаў і кандыдатаў партыі было выключана 17 проц., пераведзена ў кандыдаты 9,8 проц. і ў спачуванні 6,3 проц.

Станоўчыя рэзультаты чысткі не толькі ў тым, што яна адсекла ўсё нягодныя ў нашай партыі. Чыстка ад начасова павысіла ўдзельную вагу рабочага ядра ў складзе партыйных радоў. На дзесяці абласцях і краях, закончыўшых чыстку, удзельная вага рабочага ядра падвялася з 67,6 проц. да 69,4 проц.; па Кіеўскай вобласці — з 60 да 63 проц., па Одэскай — з 64 да 67 проц., па Ўсходня-Сібірскаму краю — з 47 да 52 проц., па Далёка-Ўсходняму краю — з 53 да 62 проц.

НОВАЯ ПЕРАМОГА СОВЕЦКІХ ПАДВОДНІКАЎ

РАПАРТ ЭПРОН XVII З'ЕЗДУ ВКП(б)

Рапартуем, што ва ўмовах зімовых штормаў ля Поварасійска чырвонасцяжная экспедыцыйная падводных работ паспяхова патопілена ў 1918 годзе ў часе інтэрвенцыі транспарт «Жэнероза», водазмяшчэннем 6.800 тон.

Экспедыцыя па падёму «Жэнерозы» была прадпрынята ў гонар XVII з'езда ВКП(б). Совецкія падводнікі паставілі сабе задачай к гэтым гістарычным дням падпесці краіне падарунак, і сёння «Жэнероза» ўведзена ў Поварасійскі порт.

Эпрон шчасліў рапартаваць аб новай перамозе совецкіх падводнікаў.

Нахай жыве XVII з'езд ВКП(б)!

Нахай жыве наш правадыр, наш рулявы тав. Сталін!

Начальнік Эпрона **Ф. КРЫЛОЎ.**

ПРЭЗІДЫУМУ З'ЕЗДА ВКП(б)

Усеукраінскім бактэрыялагічным інстытутам атрымана яшчэ адна перамога ў барацьбе з эпідэміямі. Скончэн эксперыментальнай распрацоўкай метад аднаразовай прышчэпкі супроць брушнога тыфуса.

Ужыванне гэтага метада адкрывае новыя перспектывы ў справе ліквідацыі брушнога тыфуса ў краіне Совецтаў.

Брыгада Інстытута: Прафесар **МЕЛЬНІК.** Прафесар **ДЗЕРКАЧ.** Дактары: **ВАСІЛЬЕВА, КІХІНСОН.**

XVII з'езд ВКП(б)

ДЗЕННІК ВЯЧЭРНЯГА ПАСЯДЖЭННЯ 2 ЛЮТАГА 1934 Г.

Вячэрняе пасяджэнне з'езда адкрывае тав. **ПОСТЫШАЎ**. Тав. Ваншін заканчвае сваю прамову.

«Няхай жыве тав. Сталін», — гаворыць ён у заключэнне на сваёй роднай мове. Гэтыя словы пакрываюцца бурай апладысментаў. Делегаты як адзін устаюць і наладжваюць шумную авацыю.

Затым выступае спатканы доўгімі апладысментамі прадстаўнік японскай кампартыі тав. **ОКАНО**.

Тав. Окано ад імя Цэнтральнага камітэта японскай комуністычнай партыі перадае XVII з'езду перамогі ЦК і прадыдыру сусветнага пролетарыята гарачае прывітанне. Прывітанне сустракаецца бурай апладысментаў.

Тав. **ГЕККЕРТ** гаворыць на нямецкай мове. Ён перадае з'езду і віднай партыі Камінтэрна палкае брацкае прывітанне ад германскіх комуністаў. Тав. Геккерт падкрэслівае, што ён глыбока перажыў на з'ездзе момант, калі бачыў жывое ўвасабленне большэвіцкага адзінства ВКП(б) — энтузіязм і захапленне усіх дэлегатаў пры выступленні тав. Сталіна і ў момант прыняцця рэзалюцыі па яго дакладу.

Ахарактарызаваўшы становішча ў Германіі і работу кампартыі, тав. Геккерт пад бурныя апладысменты заканчвае сваю прамову:

— Пад сцягам Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна праходзіць Ваш з'езд. Пад гэтым сцягам пойдзе ў бой і наша партыя.

Тав. **ДОЛАРЭС** гаворыць пагішпанску. Яна перадае палкае прывітанне з'езду ад ЦК кампартыі Гішпаніі і ад рэволюцыйных рабочых і сялян, натхняемых у сваёй барацьбе поспехамі Окцябра.

Расказаўшы з'езду аб рэволюцыйнай барацьбе гішпанскага пролетарыята і сялянства і поспехах гішпанскай кампартыі, т. Доларэс заяўляе:

— Рабочыя і сяляне Гішпаніі пачынаюць разумець, што толькі совецкая ўлада выратуе іх ад капіталістычнай і памешчыцкай эксплуатацыі. Гішпанская кампартыя зараз палітычна і арганізацыйна рыхтуе масы да рэволюцыі.

Яна заканчвае сваю прамову выклікам, які пакрываецца бурнай авацыяй усіх дэлегатаў:

— Няхай жыве правадыр пролетарыяту і прапоўных усяго свету т. Сталін!

Тав. **БЕЛЕЎСКІ**, сустрэнуты бурнай авацыяй, ад імя Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі Польшчы перадае XVII з'езду ВКП(б) палкае прывітанне.

— Калі,—гаворыць т. Белеўскі,— на XVI з'ездзе ВКП(б) т. Ленскі паведаміў, што кампартыя Польшчы ўступіла на шлях канспірацыі, то я магу далажыць XVII з'езду, што гэты працэс канспірацыі поўнасцю закончан.

Тав. Белеўскі расказвае аб поспехах польскай кампартыі і бярэ пад большэвіцкую самакрытыку яе недахопы. Бура апладысментаў пакрывае яго апошнія словы:

— Няхай жыве большэвіцкая партыя!

— Няхай жыве яе правадыр і правадыр сусветнага пролетарыята — т. Сталін!

З'езд устае і наладжвае доўгую гарачую авацыю.

Тав. **РЭСТ** (Англія), з'яўленне якога на трыбуне выклікае гром апладысментаў, гаворыць пераважна аб барацьбе англійскай кампартыі супроць падрыхтоўкі антысовецкай вайны, аб узрастаючых сімпатыях англійскіх рабочых мас да СССР— бацькаўшчыны ўсяго сусветнага пролетарыята, аб поспехах англійскіх комуністаў у арганізацыі адзінага рабочага фронту.

Магутная, доўгая авацыяй адказвае з'езд на заключныя словы т. Рэста:

— Няхай жыве СССР!

— Няхай жыве сусветная пролетарская рэволюцыя!

Тав. **БЕЛА-КУН**, якому з'езд наладжвае бурную авацыю, падрабязна спыняецца на барацьбе брацкіх кампартый супроць антысовецкіх авантур імперыялістаў, супроць пад рыхтоўкі новай імперыялістычнай вайны, на іх рабоце, накіраванай к мабілізацыі мас у абарону СССР.

— Не было ніводнай антысовецкай правакацыі,—гаворыць т. Бела-Кун—якую міжнародны пролетарыят не сустрэўшы ў штыхі. Пасля правакацыйнага стрэла Гаргулава французская кампартыя развіла магутную агітацыйную кампанію па выкрыццю белагвардзейскіх і інтэрвенцыянісцкіх элементаў. З значным поспехам правяла кампартыя Англіі кампанію супроць налажэння эмбарго на прывоз совецкіх тавараў. Комуністам удалося прыцягнуць да сваёй антываеннай работы не толькі найпышнейшыя рабочыя масы, але і перадавую інтэлігенцыю.

— У парадку самакрытыкі,—заяўляе т. Бела-Кун,—трэба сказаць, што барацьба супроць падрыхтоўкі імперыялістычнай вайны мае поспех толькі ў тых краінах, дзе комуністы як след узяліся за антываенную работу. Там, дзе сапраўдная работа ў гэтым напрамку не вядзецца, як, напрыклад у Скандынаўскіх краінах, мы маем і пяканчныя поспехі.

Тав. Бела-Кун падкрэслівае, што палітычныя поспехі кампартый у барацьбе супроць падрыхтоўкі новай імперыялістычнай вайны яшчэ недастаткова замацаваны арганізацыйна.

Тав. Бела-Кун гаворыць аб барацьбе, якую ваеннае пытанне выклікала ў радах социял-дэмакратычных партый. У той час, як социял-дэмакратычнае кіраўніцтва стаіць паранейшаму на пункце погляду абароны буржуазнай «бацькаўшчыны», социял-дэмакратычныя рабочыя чула прыслухоўваюцца да комуністычнай антываеннай прапаганды. Асабліва гарачае спачуванне сустракае двейнасць кампартыі, накіраваная супроць імперыялісцкіх ваенных авантур, сярод социялістычнай рабочай моладзі. Бельгійская социялістычная «маладая гвардыя», не гледзячы на забарону Вандэрвельдэ, выказалася за адзіны фронт з комуністычнымі рабочымі супроць імперыялістычнай вайны.

Уся міжнародная абстаноўка, становішча міжнароднага рабочага руху гаворыць за тое, што ў выпадку ўзнікнення імперыялістычнай вайны працэс ператварэння яе ў грамадзянскую ў радзе краін пройдзе значна хутчэй, чым гэта было ў 1914 годзе.

Кампартыі змагаюцца супроць вайны, ажыццяўляючы лозунгі ленінскі, сталінскі: На абарону СССР, на абарону Совецкага Саюза.

Даклад тав. Сталіна на гэтым з'ездзе—канчае тав. Бела-Кун—узбройць комуністычныя партыі ўсіх краін, рабочы клас усяго свету на новыя, рашаючыя бае за перамогу комунізма ва ўсім свеце. **(Бурныя, доўгія апладысменты).**

Наступным выступае, сустрэнуты апладысментамі тав. **КНОРЫН**. Тав. Кнорын з пачатку свайго выступлення падкрэслівае, што выступлен ні прадстаўнікоў брацкіх кампартыі па дакладу тав. Мануільскага паказваюць адзінства, маналітнасць, згуртаванасць Комуністычнага Інтэрнацыянала вакол правадыра сусветнага пролетарыята тав. Сталіна. Гэтыя словы тав. Кнорына з'езд сустракае бурнымі апладысментамі.

У далейшым сваім выступленні тав. Кнорын, развіваючы палажэнне тав. Сталіна аб тым, што «рэволюцыя ніколі не прыходзіць сама, яе трэба заваяваць», спыняецца на тых задачах, якія адсюль вынікаюць для комуністычных партый усіх краін.

Асноўнай задачай для ўсіх кампартый—гаворыць тав. Кнорын — з'яўляецца далейшая большэвізацыя партый і заваяванне мас.

Асаблівую ўвагу трэба сканцэнтраваць на вызваленні рабочага класа ад астаткаў уплыву ўжо даволі збан крутаваўшай социял - дэмакратыі. Мы павінны выкрываць перад шырокімі масамі здрадніцтва, ману дэмагагічных лозунгаў і прыёмаў, з якімі выступае перад рабочымі социял-дэмакратыя. Неабходна ўзмацніць, у значнай ступені шырокую прапаганду поспехаў нашага Совецкага Саюза. Ідучы на шляху большэвізацыі кампартый, прыцягнення найшырэйшых рабочых і сялянскіх мас,—заканчвае тав. Кнорын,—мы забяспечым перамогу ідэй Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна ва ўсім свеце. **(Доўгія апладысменты).**

Услед за тав. Кнорыным выступае спатканы апладысментамі тав. **ЛАЗОЎСКІ**.

Выпікі, з якімі падышла—гаворыць тав. Лазоўскі—сусветная буржуазія да новага 1934 года, можна ахарактарызаваць біблейскім тэкстам—«на рэках вавілонскіх тамо седохом і плакахом».

Увесь свет прыслухоўваецца да таго, што гаворыць Масква.

Даклад тав. Сталіна на даным з'ездзе—гэта праграма не толькі для нашага рабочага класа, але і для ўсяго міжнароднага пролетарыята.

Даклад тав. Сталіна не толькі намячае асноўныя задачы, але і ўказвае, як гэтыя задачы павінны быць вырашаны тактычна і арганізацыйна.

У далейшым сваім выступленні тав. Лазоўскі спыняецца на задачах, якія стаяць перад сусветным рэволюцыйным профсаюзным рухам. Асаблівую ўвагу,—гаворыць тав. Лазоўскі,—мы павінны звярнуць на заваяванне мас і арганізацыю іх у чырвоныя профсаюзы. Слабай старой нашай работы з'яўляецца работа ў рэакцыйных профсаюзах і іх выкрыццё перад шырокімі масамі рабочага класа.

Не можа быць ніякага сумнення ў тым,—заканчвае тав. Лазоўскі, — што, ідучы тым шляхам, які нам указаў тут тав. Сталін, мы прыдзем да канчатковай перамогі ва ўсім свеце. **(Доўгія апладысменты).**

Выступленнем тав. Лазоўскага закончаны спрэчкі па дакладу тав. Мануільскага.

Ад імя Маскоўскай, Ленінградскай і Украінскай дэлегацый тав. **Н. Н. ПАПОЎ** прапануе рэзалюцыю па справаздачы дэлегацыі ВКП(б) у Камінтэрне, цалкам ухваляючую палітычную лінію і практычную работу дэлегацыі.

Рэзалюцыя пад бурныя апладысменты ўсёй залы прымаецца аднагалосна.

На гэтым вячэрняе пасяджэнне з'езда абвяшчаецца закрытым.

ТЭХНІКА Ў ПЕРЫЯД РЭКАНСТРУКЦЫІ ВЫРАШАЕ ЎСЁ

(Да гадавіны прамовы т. Сталіна „аб задачах гаспадарнікаў"—7 лютага 1931 г.)

Пытанні тэхнікі ў работах Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна займаюць адно з важнейшых месц. Класікі тэорыі марксізма ацэньваюць тэхніку, як магутны фактар усяго грамадскага развіцця. **«Тэхналогія раскрывае антыўныя адносіны чалавека да прыроды, непасрэдны працэс вытворства яго жыцця, а таксама і грамадскіх адносін яго жыцця і вызначаючых іх духоўных уяўленняў». (Маркс).**

Тав. **Сталін**, як лепшы пераемнік, як лепшы з лепшых учылежніцеляў усіх ідэй марксізма-ленінізма ставіць поспехі социялістычнага будаўніцтва ў прамую залежнасць ад раз віцця тэхнікі ў нашай краіне на асобных этапах социялістычнага будаўніцтва.

«Мы прышлі да ўлады ў краіне, тэхніка якой з'яўляецца сельмі адсталай... А між тым, мы маем закон сябе цэлы рад капіталістычных краін, авалодеваючых значна больш раз вітай і дасканалай прамысловай тэхнікай, чым наша краіна...

Мы дагналі і перагналі перадавыя капіталістычныя краіны ў сэнсе ўстанаўлення новага палітычнага ладу, совецкага ладу. Гэта добра. Але гэтага мала.

Для таго, каб дабіцца канчатковай перамогі социялізма, трэба яшчэ дагнаць і перагнаць гэтыя краіны таксама ў тэхніка-эканамічных адносінах. Або мы гэтага даб'емся, або нас затруць».

Гэтыя словы т. Сталіна, сказаныя ім на пароэе рэканструктыўнага перыяда ў 1928 годзе. («Аб індустрыялізацыі краіны і правым ухіле ў ВКП(б)»), паслужылі баявой праграмай усёй нашай партыі па больш хуткаму стварэнню сваёй уласнай социялістычнай тэхнікі, тэхнікі такой высокай якасці, якая забяспечвала нашым социялістычным вытворчым адносінам.

Рабочы клас, натхнёны ідэямі свайго ленінага інжынера тав. **Сталіна**, вырашыў гіганцкія задачы тэхнічнага пераўзбраення ўсёй нашай краіны.

За апошнія пяць год (першая пяцігодка і 1933 год) мы сапраўды стварылі тэхніку высокай социялістычнай якасці. За гэты год Совецкі Саюз пад кіраўніцтвам партыі, па ўказаннях генія сучаснасці т. Сталіна здолеў **«спалучыць апошняе слова навукі і капіталістычнай тэхнікі з масавым аб'яднаннем свядомых работнікаў, творачых буйную социялістычную вытворчасць». (Ленін).**

«Няма такой машыны, якую мы ў сваёй краіне не здолелі-б пабудаваць».

Што азначае гэтая гістарычная формула нашага **Сталіна**, пад кіраўніцтвам якога мы дабіліся гэтых поспехаў.

Яна азначае, папершае, тое, што наша совецкае машынабудаўніцтва аўладала ўсімі элементамі машыннай тэхнікі, што ў абшырнай наменклатуры машын, якія зараз вырабляюцца ў сусветнай тэхніцы, совецкае машынабудаўніцтва мае ўсіх прадстаўнікоў сучаснай канструкцыі.

Яна азначае, падругое, што наша социялістычная тэхніка ўжо зараз мае такія буйныя вытворчыя магутнасці, такія варштаты, такія спосабы апрацоўкі, такі багаты падбор вытворчых магутнасцей, пры якіх рабочыя Совецкага Саюза могуць вырабляць любую неабходную дэталь, складаны элемент машыны, любую самую машыну.

Яна азначае, патрэцяе, што Совецкі Саюз, і толькі Совецкі Саюз, мае магчымасць пераключаць усю сваю складаную рознастайную вытворчую магутнасць, унесь свой аграмадны рост за гады першай пяцігодкі, социялістычны вопыт на розных участках—па вырашэнне новых задач. У працэсу капіталізму толькі СССР не ведае манаполіі патэнтаў, вытворчай сакрэтнасці і кан курэнцыі.

Яна азначае, пачацвертае, тое, што ў працэсе стварэння і асваення социялістычнай тэхнікі прымаюць удзел мільённыя масы рабочых, калгаснікаў і ІТР. Іменна іх творчая ініцыятыва, іх геройства ў аўладанні вышынямі навейшай тэхнікі — матэрыялізуюцца ў кожным элементе совецкай машыны.

Яна азначае, нарэшце, што «вызваленне сродкаў вытворства ад капіталістычных акоў з'яўляецца адзінай папярэдняй умовай беспарэшнага, усё больш паскараючага развіцця прадукцыйных сіл» (Энгельс).

Мы зараз у поўнай меры маем права з гонарам заявіць, што ні адна з еўрапейскіх капіталістычных краін не авалодвае такой паўнацэннай, такой найшырэйшай разгалінаванасці структуры вытворчасці як Совецкі Саюз.

Магутная энергія падаючай вады, энергія паветра, сонца, надзвычай рознастайныя, прыродныя выкапні і іншыя багацці—усё гэта зараз заклікана на службу социялізма.

Толькі ў Совецкай краіне, кіруемай партыяй на чале з тав. **Сталіным**, рабочы клас, з уласцівай яму выключнай смеласцю большэвіцкага размаху—арабіў генеральны наступ на ляжаўшыя стагоддзямі пад спудом натуральныя рэсурсы, «вырваў іх ужо ў аграмадных маштабах з каменнага палону прыроды і запрог у сваю пераможную калясніцу».

На тэрыторыі адной шостай часткі зямнога шара за апошнія пяць год з'явілася аграмадныя, некаторыя з іх не маючыя сабе роўных у свеце, гіганты індустрыі, пабудаваныя сапраўды паводле апошняга слова навукі і тэхнікі.

Тэхнічны пераварот ахапляе ўсе галіны народнай гаспадаркі, усе поры нашай грамадскай рэчаіснасці.

Другая пяцігодка дае новы гістарычны размах тэхнічнага ўзбраення.

«Асноўнай палітычнай задачай другой пяцігодкі з'яўляецца канчатковая ліквідацыя капіталістычных элементаў і класаў наогул, поўнае знішчэнне прычын, нараджаючых класавую рознь і эксплуатацыю, і перамаганне перажыткаў капіталізма ў эканоміцы і свядомасці людзей, ператварэнне ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў свядомых і актыўных будаўнікоў бясклассавага социялістычнага грамадства».

Ажыццяўленне гэтых задач магчыма на базе рэканструкцыі прамысловасці, сельскай гаспадаркі, транспарта. Тэму «асноўнай і рашаючай гаспадарчай задачай другой пяцігодкі з'яўляецца завяршэнне рэканструкцыі ўсёй народнай гас падаркі».

«Ажыццяўленне задач тэхнічнай рэканструкцыі прамысловасці патрэбуе пасяховага асваення новай тэхнікі і новых вытворчасцей, што павінна знайсці сваё адлюстраванне ў значным росце прадукцыйнасці працы і сур'ёзным зніжэнні сабекошту». (Тэзісы т. т. Молатава і Куйбышэва).

Асваенне тэхнікі —рашаючая ўмова завяршэння рэканструкцыі ў другой пяцігодцы. Ужо за гады першай пяцігодкі намеціўся рашучы ерух у разгортванні барацьбы шмат мільённых мас рабочых за аўладанне тэхнікай.

1 ў гэтай справе, справе рашучага паваароту тварам да тэхнікі, справе кіраўніцтва рухам па аўладанню тэхнікай, кіраўніцтва новымі прадпрыемствамі — ідэя належыць тав. **Сталіну.**

У сваёй гістарычнай прамове «аб задачах гаспадарнікаў» (4 лютага 1931 г.) тав. **Сталін** кідае большэвіцкі заклік усёй партыі, усім гаспадарнікам, усім рабочым «павярнуць да тварам да тэхнікі», «пакончыць з чыстай установкай неўмяшання ў вытворчасць».

«Мы зверглі капіталізм, мы ўзялі ўладу, мы пабудавалі буйнейшую социялістычную індустрыю, мы павялічылі серадняка на шлях социялізма.

Самае важнае з пункту гледжання социялізма мы зрабілі. Нам асталася не многа: вывучыць тэхніку, аўладаць навукай. І калі мы гэта зробім, у нас пойдуць тэмпы, аб якіх мы зараз не можам і марыць. І мы гэта зробім, калі мы захочам гэтага пасапраўднаму». (СТАЛІН).

Тав. Сталін рашучым чынам ставіць пытанне перад гаспадарнікамі, кіраўнікамі асобных вытворчых звеняў «аўладаць тэхнікай, стаць самімі гаспадарамі справы».

Нельга зараз кіраваць вытворчасцю, не ведаючы ўсіх ве канкрэтнасцяй, не ведаючы людзей на асобных участках.

«Пішыце колькі хочаце рэзалюцый, — гаворыць тав. Сталін, — звяртаючыся да гаспадарнікаў, кляніцеся якімі хочаце словамі, але калі вы не аўладаеце тэхнікай, эканомікай, фінансамі завода, фабрыкі, шахты — толку не будзе».

«Гаспадарнік, не жадаючы вывучаць тэхніку, не жадаючы аўладаць тэхнікай — гэта анекдот, а не гаспадарнік», гэта тып балбатуна, аб якім красамоўна сказаў тав. Сталін на 17 з'ездзе.

Гэтыя словы т. Сталіна маюць выключна рашаючае значэнне. Пытанні аўладання тэхнікай, пытанні кіраўніцтва асобнымі звенямі гэтай новай тэхнікі набываюць рашаючае значэнне.

Зараз як ніколі востра ставіцца пытанне аб ліквідацыі канцылярска-бюракратычных металаў кіраўніцтва ва ўсіх звеннях нашай работы.

Толькі пры такіх умовах можна выканаць адрамадныя задачы другой пяцігодкі, можна сапраўды шафас новага будаўніцтва, дапоўніць пафасам асваення новай тэхнікі і новых вытворчасцей, сур'ёзна павысіць прадукцыйнасць працы, сур'ёзна знізіць сабекошт і рашуча палепшыць якасць прадукцыі.

П. ШЧАДЗІСТАЎ.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ПАСПЯХОВАЕ ВЫКАНАННЕ ПЛАНАЎ ЗАГАТОВАК І ВЫВАЗКІ ЛЕСУ

Не гледзячы на рад пастаноў ЦК КП(б)Б і Соўнаркома БССР, дагэтуль няма рэзкага пералому ў ходзе загатовак і вывазкі лесу.

За студзень трэба было выканаць не менш 40 проц. квартальнага плана. Адтак, на 1 лютага план па загатоўках дзелавой драўніны выкананы на 33,4 проц., дроў — 23,8., па вывазцы дзелавой драўніны — на 27,4 проц. і дроў — на 30 Выкананне плана ўсюды неадазначнае.

Рад райнаў і леспрамгасаў у першую чаргу **Горацкі, Слуцкі, Гомельскі, Крычэўскі, Крупскі, Мазырскі, Парыцкі, Рагачоўскі, Петрыкоўскі, Чачэрскі** і інш., кіраўніцтва якіх не раз было папярэджана ЦК партыі і ўрадам, працяжае **тагнебна паставаць і зрываць выкананне плана загатовак і вывазкі лесу.**

Кожны з гэтых раёнаў у сярэднім выканаў квартальны план вывазкі дзелавой драўніны не больш чым на 19-20 проц., а некаторыя яшчэ менш.

Дае прычыны незадавальняючага ходу загатовак і вывазкі лесу?

Амаль усюды ў даным выпадку пачынаюць спасылацца на недахват рабочай сілы і возчыкаў.—Тут, — стануць біць себе ў грудзі сумленныя і несумленныя балбатуны, — корань зла. Але ўсё гэта, вядома, не так. Трэба проста зазнаць, што рабочай сілы і возчыкаў амаль ва ўсіх раёнах больш чым дастаткова. Усё пытанне ў тым, як яны **скарыстоўваюцца.** Окарыстанне-ж гэтай рабочай сілы вельмі дрэннае, а гэта азначае, што прапускаецца працы на лесазагатоўках, асабліва на вывазцы лесу, **надзвычай нізкая.**

Кожны возчык звычайна мае норму вывазкі. Але на прыкладзе Азаранскага ўчастка, Рагачоўскага леспрамгаса, Пыльбаўскага — Быхаўскага леспрамгаса, Любоўніцкага — Баб руйскага леспрамгаса і інш. відаць, што нормы гэтыя выконваюцца не больш чым на 25-50 проц. Ні леспрамгас, ні сельсоветы і калгасы не правяраюць выканання норм. У результаце пры парадуальна вялікай колькасці возчыкаў атрымліваецца зусім дазначнае выкананне плана.

Арганізацыя працы на лесавывазках з'яўляецца алтыам а адстаючых участкаў. Шматлікія брыгады возчыкаў, якія лічацца па весках леспрамгасаў, на справе зусім не існуюць, або ў лепшым выпадку складаюцца... з аднаго брыгадзіра. Так, на прыклад, абстаўшы справа ў Любоўніцкім участку, Бабруйскага леспрамгаса.

Возьмем пытанне аб дагаворах з калгасамі і прапоўнымі аднасобнікамі на загатоўкі і вывазку лесу. Заключэнне гэтых дагавораў у радзе райнаў і сельсоветаў было праведзена фармальна. У памянёным вышэй Прыбарэкім участку ў заключаных дагаварах не адзначылі, як атрымліваюць калгаснікі плату за вывазку лесу — пазіўныя граны ма ці працаднямі. Гэта «забыўлівасць» ці проста фармальна-бюракратычныя чыноўніцкія адносіны да важнейшай справы прывялі к таму, што калгаснікі не ведаюць, што яны павінны атрымаць за сваю работу.

Масавая работа ў заняпадзе. На самой справе, калі ўзяць пытанне аб невыкананні норм, то тут, як на далоні відаць брудная кулацкая работа. Кулацкае ахвосце зараз не скажа прама калгаснику і прапоўнаму аднаасобніку, што ты, моў, не выйдзеш на лесазагатоўкі, не выконваў дагавор. Класавы вораг дасціпнейшае інакш, ён угаварвае не выконваць поўнасцю нормы і такім чынам зрывае лесавывазку. У даным выпадку у масавая работа, асноўная на растлумачэнні возчыку, і калгаснику і прапоўнаму аднаасобніку адпаведных пунктаў дагавора, пытаднасці для яго поўнага выканання нормы, прадуплежэнні, што захоченняў за такое выкананне, — такая работа нанесла-б моцны ўдар па кулацкай агітацыі. Але маладая работы, на вялікі жаль, амаль не вядзецца.

Трэба адзначыць, што ў значнай большасці леспрамгасаў прафсаюзныя арганізацыі працуюць дрэнна. Дрэнна працуе, ці, больш пэўна кажучы, зусім не працуе ў лесе комсамол. Нездавальняюча яшчэ органі заваны снабжэнцы лесарубаў і возчыкаў.

Падагульняючы ўсё гэта, мы павінны адзначыць, што леспрамгасы дагэтуль не перабудавалі сваёй работы, за што значную частку вины нясе трэст **Лесбел** (кіраўнік тав. Шапіра), а часткова і ўпаўнаркамлес.

Лесбел не ведае сапраўднага становішча на месцах і не ажыццяўляе канкрэтнага апэрацыйнага кіраўніцтва леспрамгасамі. Бегаціч і мітусня, адсутнасць большэвіцкага пафасу— вось што характэрна для практыкі кіраўніцтва Лесбела. Дагэтуль часта ў кіраўніцтве Лесбела аказ ваецца што «мы мабілізаваліся, паставілі пытанне рубам, у іх і пералом, а справа не рушыцца з месца» **(Сталін).** За прыкладам далёка не трэба хадзіць.

Некаторы час таму назад з апарата Лесбела і ўпаўнаркамлеса ў леспрамгасы ў якасці ўпаўнаважаных і брыгадзіраў былі накіраваны 43 чал. Вось некалькі прыкладаў, а даз волю сказаць, «работы» гэтых упаўнаважаных. Дырэктар Бабруйскага хімлесгаса **Гельфанд** быў накіраваны у Парыцкі леспрамгас. Замест 3 студзеня ён з'явіўся на месца 10-га і прабыўшы там адзін дзень, паехаў назад. Работнік апарата ўпаўнаркам леса **Сэртан** знаходзіцца ў Мазырскім леспрамгасе, адтак леспрамгас увесь час у ліку адсталых, **Заранкін** — у Гомельскім леспрамгасе. але Гомельскі раён выканаў квартальны план вывазкі дзелавой драўніны ўсяго на 21,3 проц., Веткаўскі —21,5 проц., а Лоеўскі — 14,6 проц. Каментарыі, як кажуць, не патрэбны.

Неабходна неадкладна дабіцца рэзкага і крутога пералому ў ходзе загатовак і вывазкі лесу. План павінен быць выкананы своечасова і поўнасцю як па загатоўках, так і па вывазцы, а таксама і па ўсіх відах лесаматэрыялаў.

Адстаючыя раёны павінны прыняць усе меры для таго, каб у самы найкаранейшы тэрмін пашчэ упушчанае і дабіцца выканання плана. Райкомы і райвыканкомы, партыйныя ячэйкі і сельсоветы павінны набольшэвіку ўзяцца за загатоўкі і вывазку лесу. Грош цана ўсім запэўненням і трасткучым рэзалюцыям, калі яны не будуць падмацаваны канкрэтнай справай. Адстаючыя павінны памятаць, што партыя не палепшыць, каб не дыскутавы не выкашаліся, і будзе моцна біць вінаватых у гэтым, не зважаючы на асобы.

Раённыя арганізацыі і ў першую чаргу леспрамгасы абавязаны ўлічыць, што галоўнае зараз, што вырашае поспех справы — гэта **арганізацыя і прадукцыйнасць працы.**

Барацьба за поўнае выкананне заданых норм павінна легчы ў аснову работы па ўзвышэнні прадукцыйнасці працы. Ліквідаваўшы на халу недахопы фармальнага заключэння дагавораў, трэба неабходна паладзіць самую дасканалую і штодзённую праверку выканання дагавораў, прыцягваючы вінаватых у невыкананні іх да суровай адказнасці. Шырока развагнуць масавую работу, дзячы бюлетэнны аднаасобніку кулацкаму ахвосцю ў яго спробах сарваць загатоўкі і вывазку лесу. Больш увагі і клопатаў аб бытавых патрэбах лесарубаў і возчыкаў.

Раз і назаўсёды пакончыць з метадамі канцылярска-бюракратычнага кіраўніцтва ў апараце Лесбела, далёкім жаласцям выпаліць у ім бюракратызм, вытрэбіць алтуль балбатуноў, якія зрываюць справу. Лесбел павінен перабудаваць сваю работу і, забяспечыць жывое, апэратыўнае практычнае кіраўніцтва лесграмгасамі дапамагчы ім перабудаваць, каб паспахова выканаць адказнейшае заданне партыі і ўрада па загатоўках і вывазцы лесу.

МІХ. Р.

КУЛАЦКІ САБАТАЖ ІЛЬНАЗАГАТОВАК НЕ ЗЛОМЛЕН

Рашуча перамагаючы дэмабілізацыйныя тэндэнцыі, да ліцца квадраднага завяршэння задачы ільнапрадукцыі

Друкуемая намі зводка ходу загатовак ільнапенькапрадукцыі паказвае далейшае паглыбленне адставання БССР у выкананні гэтага адказнейшага задання.

Апошняя пяцідзёўка дала прырост па рэспубліцы ўсяго толькі на 1,1 проц. Такім чынам, БССР з'яўляецца найбольш адстаючай па ільназагатоўках ва ўсім Совецкім Саюзе і адстае нават ад ганёных тэмпаў ільназагатовак мінулага года.

Аб прычынах такога адставання лепш за ўсё можна ўнэўніцца на практыцы работы Асвейскага раёна. Яшчэ да раённай партыйнай канферэнцыі сярод частак не толькі сельскага, але і раённага актыва панавала думка аб тым, што «план нерэальны, ільну больш няма».

На партыйнай канферэнцыі гэтыя тэндэнцыі былі крыху раскрытыкаваны. Пасля гучных прамоў была прынята пастанова аб завяршэнні загатовак ільну да з'езда партыі. Але, не гледзячы на гэту пастанову, гутаркі аб «нерэальнасці планаў» не толькі не спынілася, але прасяклі і ў кіраўніцтва раённых партыйных і совецкіх арганізацый. У выніку кулацкі саботаж прыняў небывалыя размеры, ільназагатоўкі амаль зусім спыніліся. За апошнюю пяцідзёўку Асвейскі раён дае прырост усяго на... 0,5 проц. Чым-жа інакш, як не патураннем кулацкаму саботажу, можна тлумачыць становішча ў Асвейскім раёне?

Яшчэ горш стаіць справа ў Чашускім раёне. Тут па раённай партыйнай канферэнцыі кіраўнікі партыйнай арганізацыі запэўнілі ЦК КП(б)Б у тым, што прарыў у ільназагатоўках будзе ліквідаваны да з'езда партыі. Але партыйнае кіраўніцтва не здолела ператварыць гэту пастанову ў канкрэтныя больш шэвіцкія справы, не здолела мабілізаваць масы калгаснікаў і прапоўных аднаасобнікаў, у першую чаргу ўсёй партарганізацыі на перамаганне кулацкага саботажу. У выніку прырост за апошнюю пяцідзёўку дасягае ўсяго толькі 1 проц.

Не зрабіла для сябе ніякіх вывадаў з неадкладзных указанняў ЦК КП(б)Б і Менскі раённае кіраўніцтва. Менскі раён паранейшаму ідзе на адным з апошніх месц у БССР. Апошняя пяцідзёўка дала ўсяго 1,2 проц. прыросту.

Зусім недапушчальнае адставанне не нагаладзена па ніільнавочных раёнах, асабліва па сістэме Белкаапсаюза. Раёны, абслугоўваемыя гэтай сістэмай, зусім спынілі загатоўкі ільнапрадукцыі. І гэта не выпадкова. Кіраўніцтва Белкаапсаюза пасля ўхвалення некалькіх гучных пастаноў самасуцяшаецца на 76 проц. і за апошні час ніякай практычнай работы па кіраўніцтву ільназагатоўкамі не вядзе.

Дэмабілізацыйныя тэндэнцыі рады цэнтральных і раённых арганізацый адразу знайшлі адбітак у калгасах і вёсках. Мальва-сушыльныя пункты ў радзе месц зусім спынілі сваю работу. Прымацаваныя да пунктаў людзі перакінуты на іншыя работы.

Усе падаўныя факты сведчаць аб тым, што ў радзе раёнаў замест разгрому кулацкага саботажу мясцовыя работнікі патураюць саботажнікам ільназагатовак.

Бяліцэна змагаючыся з кулацкім саботажам на ільназагатоўчым фронце і ўсякімі праяўленнямі паруйнання рэволюцыйнай законнасці, мы павінны ў бліжэйшыя дні дабіцца такога пералому, які-б забяспечыў неадкладнае завяршэнне ільназагатовак.

ЗВОДКА АБ ХОДЗЕ ЗАГАТОВАК ІЛЬНАВАЛАКНА І ПЯНЬКІ

на 1 лютага ў процантах

Па ільнаводчых раёнах

РАЁНЫ	Загатоўлена: Ільнавалакна	Загатоўлена: Пянька
Сенненскі	106,9	—
Полацкі	101,4	—
Дрысенскі	100,3	—
Бешанковіцкі	96,0	—
Шкловскі	95,7	47,3
Чашніцкі	93,3	—
Сіроцінскі	90,3	—
Вушацкі	88,7	—
Гарадоцкі	86,1	—
Лепельскі	85,2	6,2
Крупскі	83,8	37,4
Бялыніцкі	83,7	32,3
Суражскі	83,6	—
Талочынскі	83,5	9,1
Расонскі	79,6	—
Дубровенскі	79,3	7,0
Асвейскі	75,7	—
Лёзненскі	74,1	—
Чавускі	68,0	73,1
Мсціслаўскі	67,0	3,1
Горацкі	53,2	10,6
Усяго па ільнаводчых раёнах	83,7	—

Па неільнаводчых раёнах

РАЁНЫ	Загатоўлена: Ільнавалакна	Загатоўлена: Пянька
Хойніцкі	109,9	31,9
Любаньскі	106,5	102,4
Чырвонаслабодскі	105,6	71,4
Старобінскі	100,3	50,0
Рэчэцкі	100,0	—
Слуцкі	98,3	72,9
Копыльскі	96,5	47,8
Менскі	96,5	—
Стародарожскі	93,4	54,3
Асіпавіцкі	95,2	100,0
Рагачоўскі	94,9	71,8
Бабруйскі	92,4	47,6
Тураўскі	91,9	70,0
Пухавіцкі	91,0	45,4
Смалявіцкі	90,5	127,5
Уздзенскі	87,1	113,6
Ашмянскі	86,0	100,5
Чэрвеньскі	85,0	111,5
Глускі	84,5	69,2
Брагінскі	84,3	23,2
Бярэзінскі	83,8	110,7
Магілёўскі	83,1	21,5
Мазырскі	80,8	62,6
Жлобінскі	78,3	61,1
Парыцкі	77,8	56,8
Быхаўскі	75,8	60,5
Церахоўскі	75,3	43,0
Заслаўскі	73,6	71,4
Уваравіцкі	73,3	20,6
Чэрыкаўскі	73,2	46,0
Рэчыцкі	72,2	38,8
Чачэрскі	72,7	38,3
Барысаўскі	72,7	103,5
Дзяржынскі	70,7	26,0
Бельскі	70,2	75,8
Крычаўскі	68,3	34,4
Веткаўскі	68,3	26,3
Лагойскі	67,9	70,7
Кармянскі	67,9	39,3
Петрыкаўскі	66,2	63,4
Касцюковіцкі	64,3	25,3
Буда-Кашалёўскі	61,6	42,6
Чырвонапольскі	61,5	12,0
Крычаўскі	59,3	18,2
Лельчыцкі	59,0	52,0
Брагінскі	56,0	89,0
Гомельскі	57,0	5,7
Жыткав

ФРАНЦУЗСКІ МЕМАРАНДУМ

ПАРЫЖ, 2 лютага. (БЕЛТА).

Апублікаван французскі мемарандум, перададны Гітлеру французскім паслом у Берліне Понсе. Французскі ўрад выказвае здавальненне па поваду намера германскага ўрада заключыць пакты аб ненападзе з усімі сваімі суседзямі.

Разам з тым указваецца, што Францыя лічыла-б пажаданым заключэнне такога роду пактаў толькі пры той умове, калі ні ў якай меры не будуць аслаблены ўстаноўленыя існуючымі дагаворамі гарантыі бязпаснасці і будуць даны новыя гарантыі незалежнасці Аўстрыі і ўстрымання ад умяшання ў яе ўнутраныя справы. Адзначаючы, што Германія прыняла прынцып перыядычнага і аўтаматычнага кантролю над узбраеньнямі, мемарандум ставіць пытанне, ці намерана Германія далучыцца да практычных мерапрыемстваў, намечаных у апошні час у Жэневе.

Далей мемарандум падкрэслівае, што германскія патрабаванні аб даўзбраеннях прама процілеглы мэтам канферэнцыі па разбраеньню, а таксама фармулёўкам, прынятым пры згодзе Германіі. У якасці прыклада прыводзіцца патрабаванне Германіі аб прадастаўленні ёй права павялічэння пастаяннай арміі да 300 тыс. чалавек пры наяўнасці значных кадраў паліцыі, «ваенны характар якой, бясспрэчна, прызнан канферэнцыяй па разбраеньню», а таксама ваенізаваных арганізацый.

Такім-жа супярэчным духу дзейнасці канферэнцыі па разбраеньню патрабаваннем мемарандум лічыць патрабаванне Германіі аб прадастаўленні ёй права неадкладнага колькаснага і якаснага даўзбраеньня.

Мемарандум канстатуе таксама разгалоссе паміж французскай і германскай пазіцыяй па пытанню аб ажыццяўленні кантролю. Германія, згаджаючыся ў прынцыпе на ажыццяўленне кантролю, павідае адкрытым пытанне аб тэрміне дзеяння кантролю, тым часам лаяльнае прымяненне канвенцыі залежыць іменна ад устанаўлення гэтага тэрміну і рэзультатаў правядзення кантроля. Такім чынам, у афіцыёзным паведамленні гаворыцца: Германія выставіла поўную праграму даўзбраеньня, санкцыянаванне якой у канвенцыі выклікала-б гонку даўзбраеньняў.

Гэтай германскай праграме Францыя процівіставіла план, які ўрэшце зводзіцца да значнага абмежавання ўзбраеньняў і дасягнення поўнага роўнапраўя паміж краінамі. Францыя была-б гатова ў першыя-ж гады пасля заключэння канвенцыі па разбраеньню скараціць колькасны склад арміі пры ўмове рэарганізацыі зараз існуючых у Германіі ўзброеных сіл. Францыя была-б гатова падпісаць канвенцыю, прадугледжваючую абмежаванне ўзбраеньняў на сучасным узроўні і забарону вытворчасці зброі, калібр якой перавышае лік, устаноўлены канвенцыяй. У гэты перыяд трэба было-б таксама ажыццявіць ва ўсіх краінах кантроль над колькасным складам арміі, над вытворчасцю і імпартам узбраеньняў.

Каб паказаць, якое значэнне Францыя прыдае разбраеньню, пра дугледжанаму на працягу другой фазы перыяда ажыццяўлення кантролю над узбраеннем, Францыя згадзілася-б на абмежаванне рухомай артылерыі калібрам у 150 мм. Паміма таго, Францыя згадзілася-б скараціць за 50 проц. матэрыяльную частку авіяцыі на працягу першых год дзеяння канвенцыі пры ўмове адпаведнага скарачэння авіяцыі ўсімі іншымі краінамі, ажыццяўлення дзейснага кантролю над грамадзянскай авіяцыяй і над авіяцыйнай прамысловасцю з тым, каб у далейшым замяніць нацыянальную авіяцыю паасобных краін спецыяльнай арганізаванай між народнай авіяцыяй.

Такім чынам, — падкрэсліваецца ў мемарандуме, — Францыя ў процілегласць Германіі гатова пайсці на значнае скарачэнне ўзбраеньняў, ставячы гэта пытанне ў залежнасць ад супрацоўніцтва Германіі. Разам з тым указваецца, што «Францыя ні ў якой меры не лічыць пажаданым зрабіць немагчымым працяг непасрэдных перагавораў з Германіяй».

У заключэнне мемарандум падкрэслівае, што большасць існуючых еўрапейскіх праблем нельга рашыць без зацікаўленых краін, і Лігі нацый і заклікае Германію вярнуцца да палітыкі міжнароднага супрацоўніцтва ў рамках Лігі нацый.

АДКАЗ ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 3 лютага. (БЕЛТА).

Германскі ўрад апублікаваў адказ на французскі мемарандум, перададны 19-га студзеня французскаму паслу ў Берліне Понсе. У асноўным адказ зводзіцца да наступнага: Германскі ўрад вітае гатоўнасць французскага ўрада ўступіць у непасрэдныя перагаворы з Германіяй для абмеркавання ўсіх спрэчных пытанняў. Германскі ўрад указвае, што асноўнымі пытаннямі, па якіх погляды абодвух урадаў разыходзяцца, з'яўляюцца пытанні аб колькасці германскай арміі і аб дапушчэнні для германскага райхсвера абаронных відаў узбраення.

Германскі ўрад лічыць, што 300 тыс. чалавек для райхсвера значна ніжэй таго ўзроўню, які павінен быў быць устаноўлен, калі-б за Германіяй сапраўды было прызнана роўнапраўе ва ўзбраеньнях. Калі нават будучая германская армія будзе налічваць 300 тыс. чалавек, будзе рэарганізавана ў армію з кароткатэрміновай службай і атрымае неабходныя для новага тыпу арміі абаронныя віды ўзбраеньняў, то і тады Францыя і іншыя высокаўзброеныя дзяржавы будуць мець вялізарныя перавагі ў адносінах узбраеньняў. Пры гэтых абставінах адхіленне германскіх патрабаванняў можа толькі азначаць, што за Германіяй не хочуць прызнаць роўнапраўя.

Лічачы, што праблемы разбраення не могуць быць вырашаны толькі шляхам перагавораў паміж Германіяй і Францыяй, германскі ўрад усё-ж думае, што пагадненне паміж Германіяй і Францыяй па прынцыповых пытаннях аблягчыла-б агульныя перагаворы аб разбраенні. Гатоўнасць Германіі прыняць удзел у між народным супрацоўніцтве выцякае з не прапановы аб заключэнні пактаў ненападу. Знешняя форма гэтага супрацоўніцтва вызначыцца толькі ў будучым.

Указваючы, далей, што Францыя мае значныя ваенныя часці ў Афрыцы, адкуль у любы час яны могуць быць перакінуты па кантынент, германскі ўрад патрабуе, каб гэтыя афрыканскія войскі былі ўлічаны пры вырашэнні пытання аб колькасці французкай арміі.

Метад скарачэння паветраных узброеных сіл, які прапануецца французскім мемарандумам, выклікае сумненні германскага ўрада, паколькі Францыя адмаўляецца ад прынцыпа парытэта паветраных флотаў вялікіх дзяржаў.

Аднак таго, калі Германіі не будзе дазволена мець свой ваенны паветраны флот, праграма скарачэння паветраных сіл іншых дзяржаў нічога не зменіць у нароўнасці і поўнай бязабаронасці Германіі ў паветры. Маркуемы французскі мемарандум кантроль над узбраеннямі можа аказаць розное дзеянне ў адносінах краін высокаўзброеных і краін разбраеных па Версальскаму дагавору. Гэты кантроль можа знайсці больш шырокае прыстасаванне да астатніх краін і даць повад да разнагалосся, якія могуць быць скарыстаны для аттэрміновай разбраення і ўступлення ў дзеянне канвенцыі. Але нават калі-б такая небяспека і была ахілена, для германскага ўрада рашаючым пытаннем з'яўляецца наступнае — ці пазбегне прадаўжацца і далей дыскрымінацыя Германіі?

Германія, сумняваецца, ці сапраўды будзе забяспечана прапануемым Францыяй шляхом вырашэнне праблемы разбраення і захавання міру. Таму германскі ўрад не бачыць другога выхаду са становішча, якое стварылася, як абмежаванне ўзбраеньняў высокаўзброеных дзяржаў іх папярэднім узроўнем і ажыццяўленне германскага роўнапраўя ў галіне ўзбраення.

Прапанова германскага ўрада павялічыць колькасны склад рейхсвера да 300 тыс. чалавек не можа лічыцца занятка вялікай, калі ўлічыць тэаграфічнае становішча Германіі. Акрамя таго, у Германіі няма резервовых частак, а існуючыя палітычныя арганізацыі не маюць ваеннага характару. Германія дапускае міжнародны кантроль над сваімі арганізацыямі штурмавікоў і ахоўных дружын толькі пры ўмове, калі тое самое будзе зроблена ў адносінах да падобных-жа арганізацый іншых краін. Пытанне аб колькасці паліцэйскіх сіл можа быць лёгка вырашана на аснове ўліку колькасці насельніцтва, сацыяльных адносін і іншых умоў асобных дзяржаў.

У заключэнне германскі мемарандум ставіць французскаму ўраду наступныя 13 пытанняў.

1. У якім памеры маркуецца скарачэнне колькаснасці французкіх войск у метраполіі і ў калоніях?

2. Якім чынам будуць прыняты ў рахунак пры прадугледжваемым французскім мемарандумам рэгулыванні колькаснасці войск французскія каланіяльныя войскі і рэзервы?

3. Ці згаджаецца Францыя не прыцягваць і не рэкрутаваць на кантынеце ні ў перыяд вайны, ні ў мірны час каланіяльныя войскі?

4. Што будзе зроблена з артылерыяй калібрам вышэй 16 см. і ці будзе яна знішчана?

5. Які максімальны тонаж устанаўляецца для танкаў і што будзе зроблена з танкамі, перавышаючымі гэты тонаж?

6. Ці мае французскі ўрад на ўвазе колькасныя абмежаванні асобных відаў зброі для ўсіх краін і якіх іменна?

7. Якія будуць сродкі ўзбраення тых французкіх войск, на якія не распаўсюджваецца уніфікаваная сістэма армій?

8. На працягу якога часу будзе прыстасована 50-процэнтнае скарачэнне паветранага флота, што будзе зроблена з выключаннем самалётаў і ці будуць яны знішчаны?

9. У чым будзе выяўляцца прапанаваны Францыяй кантроль над грамадзянскім паветраным флотам і будаўніцтвам самалётаў?

10. Ці будзе ў жаданьні ўстаноўлен пайны тэрмін для знішчэння паветранага ваеннага флота і якая даўжыня гэтага тэрміну?

11. Ці маркуецца, што забарона бамбардыровачы будзе ўсеагульнай і безумоўнай, ці будуць устаноўлены якія-небудзь канкрэтныя выключэнні?

12. Ці трэба разумець прадугледжваемы мемарандумам кантроль над ваеннымі матэрыяламі такім чынам, што Францыя гатова ўзяць над кантроль толькі свае ваенныя матэрыялы, ці гэты кантроль павінны таксама і на ваенныя матэрыялы, што знаходзяцца на складах і ў распараджэнні войск?

13. Якая пазіцыя французкага ўрада ў адносінах да морскіх узбраеньняў?

НОТА ГЕРМАНІІ АЎСТРЫЙСКАМУ ЎРАДУ

БЕРЛІН, 3 лютага (БЕЛТА).

Пасля таго, як аўстрыйскі ўрад прызнаў нездавальняючым германскі адказ на яго пратэст супроць умяшання Германіі ва ўнутраныя справы Аўстрыі, германскі ўрад апублікаваў новую ноту.

У ёй гаворыцца, што ў германа-аўстрыйскіх адносінах справа ідзе не аб канфлікце паміж двума нямецкімі дзяржавамі, а аб «разыходжаннях паміж аўстрыйскім урадам і гістарычным рухам усяго нямецкага народа».

У ноце ўказваецца, далей, што «пачуцё духоўнай агульнасці народаў не знішчаецца наяўнасцю палітычных граніц паміж імі».

У тоне адкрытай пагрозы па адрасу Аўстрыі нота прадаўжае: «Няхай аўстрыйскі ўрад не чакае, што Германія будзе спакойна назіраць за дзеяннямі ўрадавай сістэмы, якая прыдушае ўсё, што напаўняе германскі народ повай мужнасцю і надзеяй. Германскі ўрад рэкамендуе аўстрыйскаму прыёму да згоды з нацсоцпартыяй Аўстрыі».

Нота выказвае нездавальненне тым, што Дольфус «без сур'ёзных падстаў» адхіліў пасрэдніцтва з боку высланага ў свой час з Аўстрыі кіраўніка аўстрыйскіх нацыянал-соцыялістаў германскага грамадзяніна Габіхта.

У заключэнне, указваючы на тое, што аўстрыйскі ўрад аднача сова са сваім шагам у Берліне звярнуўся таксама і да іншых урадаў і намеран звярнуцца да Лігі нацый, — германская нота ўскладае адказнасць за гэты шаг на аўстрыйскі ўрад, падкрэсліваючы, што «аўстрыйская праблема по падлягае міжнароднаму абмеркаванню і не можа быць вырашана на гэтым шляху».

***

ВЕНА, 3 лютага (БЕЛТА).

Наладжаны 2-га лютага паход арганізацый кулацкага «Ляндбунда» Ніжняй Аўстрыі на Вену закончыўся мітынгам, на якім Дольфус заклікаў да барацьбы з нацыянал-соцыялістамі і абвінавачваў урад Гітлера ў тым, што ён дапамагае росту нацыянал-соцыялістскага тэрора ў Аўстрыі.

Дольфус ахарактарызаваў выступленне аўстрыйскага ўрада ў Берліне, як апошнюю спробу да згоды, якая, праўда, пагражае крах.

—Вось чаму, — заявіў Дольфус. — аўстрыйскі ўрад «будзе прадаўжаць ісці па шляху абароны незалежнасці Аўстрыі.

ДЗІМІТРАЎ, ПАПОЎ І ТАНЕЎ ПЕРАВЕДЗЕНЫ Ў БЕРЛІН

ЛОНДАН, 3 лютага. (БЕЛТА).

Усе газеты публікуюць на першым месцы паведамленні аб пераводзе Дзімітрава, Папова і Танева з лейпцыгскай турмы ў Берлін.

Газеты падкрэсліваюць грубае абыходжанне з маткай Дзімітрава і іншымі сваякамі зняволеных і выказваюць думку, што перавод зняволеных у Берлін сведчыць, што германскія ўлады не намераны выдаваць іх.

Берлінскі карэспандэнт «Дэйлі тэлеграф» падкрэслівае, што перавод Дзімітрава, Папова і Танева ў Берлін адбыўся ў момант, калі ў Германіі няма ніводнага замежнага абаронца, які мог-бы абараніць іх інтарэсы. Згодна нестак, з Лондана ў Берлін для абароны інтарэсаў зняволеных выязджае грамадскі дзеяч Страны. «Манчэстэр гардыян» у артыкуле пішэ: «Самыя непрадузятыя добрыя рэчы ўжо адарваліся і прадаўжаюць адарвацца ў Германіі. Усе памятаюць аб пагрозе Герынга».

***

ЛОНДАН, 3 лютага. (БЕЛТА).

Газеты надаючай скептычна расцэньваюць даставерасць германскіх паведамленняў, што чатыры арыштаваных нядаўна комуністычных актывістаў нелегальнай арганізацыі Берліна—Шэр, Штэйнфур, Шэнхаар, Шварц былі забіты «пры спробе ўцякаць».

Усе берлінскія карэспанданты лондонскіх газет лічаць афіцыяльную версію германскіх улад аб абставінах, пры якіх адбылося забойства 4-х комуністаў, зусім непрадпадобнай.

ПАХАВАННЕ ЗАГІНУЎШЫХ ГЕРОЯЎ СТРАТАСФЕРЫ У ЗАЛІ ЦВК СССР

Учора пролетарская Масква хавала мужных герояў стратасферы т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскіна.

Яшчэ з вечара 1 лютага урны з прахам загінуўшых былі пастаўлены ў Вялікую залу будынка ЦВК СССР, упрыгожаную жалобнымі сцягамі. У 12 гадзін ночы сталі прыходзіць для апошняга развітання саратнікі загінуўшых герояў і шматлікія працоўныя Масквы.

Зранку 2 лютага дзесяткі тысяч чалавек, маўклива развітваючыся з загінуўшымі барацьбітамі совецкага лётніцтва, праходзяць праз залу. Доўгія рады выцягнуліся па лесвіцах і працягнуліся далёка ўздоўж будынка к Нікольскай вуліцы.

***

У вялікай зале будынка ЦВК СССР на высокім пастаменце — урны з прахам, упрыгожаныя жывымі кветкамі. Мноства вянкоў. Рэвалюцыйны Совет Саюза ССР, Галоўнае Кіраўніцтва грамадзянскай авіяцыі, Ваенна-інжынерная акадэмія РСЧА, Цэнтральны совет Асаавіяхіма, Інстытут аэралогіі, экіпаж, канструктары і арганізатары палёту стратастата «СССР» палажылі вянкі.

Каля партрэтаў загінуўшых, на маленькіх падушках ордэны Леніна — вышэйшая ўзнагарода Совецкага ўрада. Каля партрэта Федасеенка, апрача ордэна Леніна — ордэн Чырвонага Сцягу, заваяваны ім у баях з ворагамі пролетарскай дыктатуры ў часе грамадзянскай вайны.

Бясшумна змяняецца ганаровая варта каля урны. Бясшумна праходзяць пад жалобны марш аркестра дзесяткі тысяч людзей.

У ганаровай варце — делегаты рабочых маскоўскіх заводаў і фабрык, асоавіяхімаўцы, курсанты маскоўскага ваенна-морскага пункта Асоавіяхіма, лепшыя ўдарнікі вытворчасці і абароны, работнікі навукі, тэхнікі і культуры. Яны прынеслі сюды, у гэтую залу не толькі боль утраты, але і цвёрдую непахісную веру ў сілы, у невычарпаныя творчыя здольнасці пролетарыята.

Разам з шматлікімі прадстаўнікамі фабрык і заводаў у ганаровай варце т.т. Эйдэман, Алексіс, акадэмік. Іофе, праф. Мялчанаў, праф. Тэр-Оганесаў, першыя совецкія даследчыкі стратасферы тт. Пракоф'еў, Бірнбаум, Гадуноў і інш.

***

К 4-м гадзінам у залу прыходзяць т.т. СТАЛІН, МОЛАТАЎ, КАГАНОВІЧ, ВАРАШЫЛАЎ, ОРДЖАНІКІДЗЕ, КІРАЎ, КАСІОР, ПОСТЫШАЎ, МІКАЯН, ПЯТРОЎСКІ, ГАМАРНІК, ЯРАСЛАЎСКІ, ЕНУКІДЗЕ, КІСЯЛЁЎ, члены прэзідыума XVII з'езда, члены ЦК, ЦВК СССР і інш.

4 гадзіны. Таварышы Сталін, Молатаў, Варашылаў, Кіраў, Мікаян, стаяць у ганаровай варце, аддаючы апошні доўг героям совецкай аэранаўтыкі, барацьбітам за совецкую навуку. Аркестр выконвае жалобны марш...

У 4 г. 10 мінут саратнікі загінуўшых герояў стратасферы т.т. Пракоф'еў, Бірнбаум і Гадуноў выносяць урны з прахам з залы. Ад будынка ЦВК СССР да маўзалея Леніна ўрны нясуць т.т. Сталін, Молатаў, Варашылаў.

Красная плошча перапоўнена дзесяткамі тысяч ударнікаў прадпрыемстваў і працоўных сталіцы. На трыбунах каля Крамлёўскіх сцен делегаты XVII з'езда партыі. Ганаровая варта з вайсковых часцей маскоўскага гарнізона нерухомымі шчыльнымі шарэнгамі стаіць каля маўзалея. Схіліліся жалобныя сцягі.

Пачынаецца жалобны мітынг.

На трыбуну маўзалея падымаюцца т.т. Сталін, Кагановіч, Молатаў, Варашылаў, Орджанікідзе, Кіраў, Касіор, Мікаян, Постышаў, Пятроўскі, Гамарнік, Енукідзе, Кісялёў, Яраслаўскі, Алексіс, Эйдэман, Будзённы, Позерн, Прахоф'еў, праф. Малчанаў і інш.

Старшыня камісіі па пахаванню т. Кісялёў абгаўлае жалобны мітынг, прысвечаны памяці загінуўшых герояў — ударнікаў заваявання стратасферы — т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскіна — адкрытым Слова прадастаўляецца сакратару ленінградскага абкома ВКП(б) тав. Позерну, які выступае ад імя XVII з'езда ВКП(б) і ленінградскай арганізацыі большэвікоў.

— Ад імя XVII з'езда ВКП(б),— гаворыць тав. Позерн. — мне даручана выказаць пачуцці глыбокага жалю па поваду гібелі трох адважных завалёўцаў стратасферы. Адначасова з'езд даручыў мне выказаць пачуцці найвялікшага захаплення бліскучай перамогай маладых даследчыкаў стратасферы, выпеставаных Кастрычніцкай рэвалюцыяй і смела падняўшыхся, рыскуючы жыццём, на нябачаную вышыню.

Імёны Федасеенка, Васенка і Усыскіна ўвойдуць і ўжо ўвайшлі ў спіс найслаўнейшых гераічных імён завалёўцаў стратасферы. Яны загінулі, але дасягнулі найбольшай вышыні і праклалі шлях для новых перамог навукі і тэхнікі.

XVII з'езд вялікай ленінскай Комуністычнай партыі з найвялікшым захапленнем выслухаў радыёграму атрыманую з вышыні ў 20.600 метраў, з якой адважныя смельчакі віталі з'езд і вялікага правадыра партыі і сусветнага пролетарыята тав. Сталіна. З'езд кіраўнікоў соцыялістычнай будоўлі бурна апладыраваў гэтаму прывітанню. І ўжо на наступны дзень, калі прышло паведамленне аб гібелі стратастата, увесь з'езд, схіліўшы галовы, ушанаваў памяць адважных завалёўцаў стратасферы.

Ад імя ленінградскіх пролетарыяў і працоўных г. Леніна, дзе кыраслі і адкуль снарадзіліся ў палёт тры адважных барацьбіты, выказваю глыбокі жаль з прычыны іх гібелі. Гэты жаль падзяляюць дзесяткі мільёнаў людзей нашай краіны. Гэты жаль падзяляюць мільёны працоўных і за межамі Совецкага Саюза.

Гібель трох герояў не спыніць далейшых спроб такіх жа смелых заваяванняў у вобласці стратасферы.

Загінуўшыя таварышы выканалі свой доўг перад пролетарыятам нашай краіны, свой доўг перад сусветнай пролетарскай рэвалюцыяй.

Наступным выступае старшыня ЦС Асоавіяхіма СССР т. Эйдэман.

— Сёння крэмлёўская сцяна комунараў, — гаворыць ён, — прыме тры урны з прахам герояў — завалёўцаў стратасферы. Энтузіясты гэтай справы—т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскін — сканструявалі стратастат сваёй сістэмы, пабудавалі яго на сродкі, сабраныя сярод працоўных, сярод асоавіялімаўскай грамадзянскасці. Яны былі глыбока адданы навуцы і ў палёт ішлі не як шукальнікі прыгод, а як барацьбіты за навуку і тэхніку. Аб гэтым сведчаць запісы, зробленыя імі ў часе палёту і астаткі навуковых прылад. З вышыні 20.600 метраў яны віталі нашага вялікага любімага правадыра тав. Сталіна, імя якога з'яўляецца сцягам барацьбы за новыя дасягненні ў навуцы, сцягам барацьбы за социялізм.

Мільёны людзей схіляюць сёння галовы над прахам загінуўшых. Непераможна тая краіна і той клас, якія вылучаюць такіх адважных і адданых барацьбітоў, якімі былі т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскін.

Чырвоная армія схіляе сёння свае баявыя сцягі перад прахам тых, хто аддаў сабою прыклад адвагі і смеласці.

Барацьба за заваяванне стратасферы не спыняецца. Вышай сцяг барацьбы за перамогу чалавека над стыхіяй.

Ад імя МК ВКП(б), Масаблвыканкома і Моссовета выступае тав. Камінскі.

— Гераічная смерць нашых трох таварышоў не можа ўнесці безнадзейнага суму ў нашы рады. Т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскін змагаліся за навуку, за заваяванне стратасферы так, як трэба змагацца сынам социялістычнай бацькаўшчыны. Яны змагаліся пад сцягам Леніна і Сталіна, пад якім змагаецца і перамагаюць комуністы усяго света.

Загінуўшыя таварышы падняліся на такую вышыню, да якой яшчэ не дабіраўся ў гісторыі нашай планеты ні адзін чалавек. Яны загінулі, але іх гераічны подзвіг у стратасферу застанецца адной з найвялікшых перамог нашай дзяржавы. Яны не былі толькі вучонымі даследчыкамі, яны былі барацьбітамі рабочага класа. Яны да апошняга ўздыхання абаранялі справу свайго класа.

Перамога першага стратастата і другія перамогі чалавека над стыхіяй, якія мы мелі ў нашай краіне — невыпадковы. Гэта плады заваявання першай пяцігодкі. Гэта — заваяванні, якія магчымы толькі ў краіне, дзе назаўсёды перамог рабочы клас.

Ад імя МК ВКП(б), Масаблвыканкома і Моссовета схіляю галаву перад прахам палучных таварышоў.

Праф. Малчанаў у сваёй прамове ўказвае, што загінуўшыя т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскін апошнія два гады працавалі над стваральнем стратастата, рыхтуючыся да вывучэння стратасферы. Кожны радок іх запісаў, зробленых на працягу 7 гадзін палёту, гаворыць аб вялікай рабоце, праробленай т.т. Федасеенка, Васенка і Усыскіным для вывучэння стратасферы. Гэта работа паслужыць для совецкіх аэранаўтаў вялікай зарукай для дасягнення яшчэ большых вышынь у стратасферы.

Камандзір першага стратастата «СССР» тав. Пракоф'еў гаворыць:

— Смерць унесла ад нас трох герояў — завалёўцаў стратасферы. Але смерць не вырвала і не магла вырваць таго, што яны далі чалавецтву. Яны прадаўжалі работу першага совецкага стратастата па наглядзанню і вывучэнню стратасферы. Яны прапавалі як мужныя героі навукі і тэхнікі, яны вялі сваю работу пасяхова, і толькі трагічная смерць спыніла яе. Сотні запісаў — метэаралагічных, аэралагічных, барографічных і інш. — вось што яны далі нам для вывучэння стратасферы.

За Совецкім Саюзам застанецца першынства заваявання паветра. Няхай нашых загінуўшых таварышоў сёння няма з намі, але яны праклалі нам шляхі для далейшага заваявання стратасферы.

Прашчай тав. Федасеенка! Прашчай Васенка! Прашчай Ільюша Усыскін!

Мы не плачам над вашым прахам. Мы рыхтуем дзесяткі і сотні новых герояў — даследчыкаў стратасферы. Лепшым помнікам для нашых трох таварышоў будзе заваяванне стратасферы. Зарукай у пасяховым завяршэнні гэтай справы — наша Комуністычная Партыя, наш вялікі Сталін.

Жалобны мітынг скончан.

Таварышы Молатаў, Каганавіч і Арджанікідзе знімаюць з пастамента урны і нясуць іх да Крамлёўскай сцяны. Раздаецца трохразовы ружэйны развітальны салют, і зараз-жа плошча агалашаецца магутнымі гукамі «Інтэрнацыяналу», заклікаючымі да далейшых баёў і новых перамог социялістычнай рэвалюцыі.

У ноч з 6 на 7 лютага ў 0 гадз. 30 м., згодна пастановы СНК ВСР і ЦК КП(б)Б ад 0 студзеня 1934 г.

АДБУДЗЕЦЦА

Усебеларуская радыё-справаздачная пераклічка

ПА ПЫТАННЮ аб з-кончэнні плана жаласгатовак I-га квартала і плана выпуску мяса Ленін раду.

У справаздачнай перакліч павінны ўдзельнічаць персанальны сакратары райкомаў, старшыні райвыканкомаў, нач. падлітадзелаў МТС, райсп-бы і прадстаўнікі дзяючага апарата раённых і міжраённых кантор „ЗАГОТСКОТ", а таксама трактарных інструкторы адзіночных раёнаў.

Тэлеграма з Канн (Францыя) Масква, XVII з'езд СТАЛІНУ

ПАЛКАЕ ПРЫВІТАННЕ! БЛІСКУЧЫ ДАКЛАД. ВЕЛІЧНЫ З'ЕЗД. ВЯЛІКАЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ПЕРАМОГА ПРАГУЧЭЛА БАШЫМ ГОЛАСАМ НА ЎВЕСЬ СВЕТ.

АНРЫ БАРБЮС.

Аб назначэнні пенсіі сем'ям т. т. Федасеенка, Васенка, Усыскіна, загінуўшых пры падзенні стратастата Асоавіяхіма Саюза ССР

Пастанова Совета Народных Камісараў СССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляе:

Назначыць сем'ям герояў, загінуўшых пры падзенні стратастата Асоавіяхіма Саюза ССР № 1 30-га студзеня 1934 года, пенсіі ў наступным размеры:

1. Сям'і т. Федасеенка П. Ф. у размеры 500 руб. у месяц, з іх 300 руб.—яго жонцы і дзіцяці да поўных год апошняга і 200 руб. — яго матцы Еўдакіі Федасеенка пажыццёва.

2. Сям'і т. Васенка А. Б. у размеры 500 руб. у месяц, з іх 200 руб.—яго жонцы і дзецям да поўных год малодшай дочкі і 200 руб. — матцы Софіі Васенка пажыццёва.

3. Сям'і т. Усыскіна І. Д. у размеры 500 руб. у месяц, з іх 200 руб. — яго бацькам пажыццёва і 200 руб.—сястры Софіі Усыскі на заканчэння ёю сельска-гаспадарчай акадэміі імя Тімірязева.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР

В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН).

Кіраўнік справамі Совета Народных Камісараў Саюза ССР І. МІРОШНІКАЎ.

Масква, Кремль.
2-га лютага 1934 года.

АБМЕН ТЭЛЕГРАМАМІ ПАМІЖ ІСМЕТ-ПАША І тав. МОЛАТАВЫМ

СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ П. МОЛАТАВУ МАСКВА.

Толькі што даведаўся з пачуццём глыбокага жалю аб трагічным лёсе, спаткаўшым стратастат «Асоавіяхім-1» у момант, калі ён закончваў свой бліскучы палёт, заваляваўшы совецкай навуцы, нашану ўсяго свету. Усім сэрцам падзяляю вашу жалобу па поваду ўтраты выдатных работнікаў навукі, загінуўшых у гэтай жудаснай катастрофе смерцю слаўных.

ІСМЕТ.

ЯГО ПРЭВАСХАДЗІЦЕЛЬСТВУ ІСМЕТ-ПАША, СТАРШЫНІ СОВЕТА МІНІСТРАЎ.

АНКАРА.

Глыбока расчулен вашай тэлеграмай спачування па поваду трагічнай гібелі нашых доблесных лётчыкаў. Прашу Вас прыняць маю шчырую падзяку за выказаныя Вамі пачуцці дружбы ў сувязі з цяжкой стратай, пасечанай Совецкім Саюзам.

В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН).

СПАЧУВАННІ ПА ПОВАДУ ГІБЕЛІ СТРАТАСТАТА „АСОАВІЯХІМ"

Паслы Турцыі, Італіі і Францыі, латвійскі пасол і кітайскі паверанны ў справах выказалі народнаму камісару замежных спраў спачуванні па поваду гібелі стратастата «Асоавіяхім-1» і яго экіпажа.

В. а. турэцкага міністра замежных спраў п. Шукры Кайа прыслаў на імя наркома замежных спраў тав. Літвінава тэлеграму з выражэннем спачування.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б паведамляе, што 10 лютага ў 10 гадзін раніцы ў Прапойску будзе засядаць Рэспубліканская камісія па разгляду апеляцый на пастановы Прапойскай і Чырвонапольскай райкамісій, наступных таварышоў:

10 лютага ў г. Прапойску.

Гарбачоў С. А., Палесенка П. Т., Шалухін А. М., Краўцоў А. К. Кобяк А. Я., Рудкоўскі В. Д. (Чырвонапольскі раён); Іосіфіч П. Р. (Прапойскі раён).

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б паведамляе, што 8-га лютага г. г. а 10 гадзіне раніцы ў г. Камарыне будзе засядаць Рэспубліканская камісія па разгляду апеляцый на рашэнні Камарынскай, Брагінскай і Хойніцкай райкамісій, наступных т. т.

Акенчыц М. Н., Куменко Е. М., Шэйн П. А., Бельчанко П. Ф., (Камарынскі раён); Власенко А. Я., Луцкі Х. Р., Манчынскі В. А., Каплан М. А., Бондарцаў С. І. (Брагінскі раён); Мілаўскі В. С., Паўлейка І. Д., Хмялеўскі Г. П., Будоўскі П. М., Ткаченко Э. Л., Акуленко А. С., Кастрома С. А., Хамжко Н. С., Панамароў І. А., Шляк І. Д., Каліноўскі Ф. С., Чырвонцаў І. Я., Жукаў М. І., Янковіч І. Ф., Юрчанка Л. Ф. (Хойніцкі раён).

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б.

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б паведамляе, што 8 лютага 1934 года, у 10 гадзін раніцы ў г. Чырыкаве будзе засядаць Рэспубліканская камісія па разгляду апеляцый на пастановы чэрыкаўскай райкамісіі, наступных таварышоў:

8 лютага у г. Чэрыкаве.

Макавецкая А. Н., Скробаў П. А., Карпенаў М. Н., Сычоў П. А., Варакоў Ф. В., Шуркоў А. М., Зімоніх А. Л. (Чэрыкаўскі раён).

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б) паведамляе, што 6 лютага 1934 года ў г. Жыткавічах будзе засядаць Рэспубліканская камісія па разгляду апеляцый на пастановы Петрыкаўскай і Жыткавіцкай райкамісій, наступных таварышаў:

6 лютага ў Жыткавічах.

Пашук П. Я., Вінник Ш. Ш., Хлынко А. В., Ерамеєў А. І., Хмялеўскі С. П., Касцяўскі Е. Ц., Ягко Н. Н., Крож Ф. Ф., Навіцкі Д. В., Феклістаў Ф. І., Міранович А. М., Курылович Е. П. (Петрыкаўскі раён), Шарейко М. П., Цвілікоў В. Е. (Жыткавіцкі раён).

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б паведамляе, што 2 лютага 1934 г. у г. Рагачыцы ў 10 гадзін раніцы адбудзецца пасяджэнне Рэспубліканскай камісіі па разгляду апеляцый на рашэнні Лоўскай райкамісіі, наступных т. т.

Карпенка Е. П., Цвірук С., Забіра Я. К., Кузьо А. Н., Шаціла Д. Ф., Лысенко Ф. Л. (Лоўскі).

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАМІСІЯ ПА ЧЫСТЦЫ КП(б)Б.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

ВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б „ПАРТВЫДАТ"

ВЫШЛА З ДРУКУ І ПАСТУПІЛА У ПРАДАЖУ БРАШУРА

І. В. СТАЛІН

АДЧОТ ЦК XVII З'ЕЗДУ ВКП(б)

64 стар. Тыр. 31.000. ц. 35 к.

Брашуру патрабуйце ў чытальнях партыйнай кнігі (Совєтская, 61) і ва ўсіх кнігагандлёвых сетях ў раёнах.

Заказы накіроўваць—Менск, Карла Маркса, 14.

Заказы наклады плацяжом не высылаюцца.

Рыхтуецца спецыяльнае выд. кнігі «Адчот ЦК» для малапісьменных.

Цана 5 кап. Заказы там-жа.

Дом комуністычнай асветы імя Ленінскага дзвюцца да ведама, што з 1 лют г. ў Доме комасветы (вакзал 22, уваход з вул. Энгельса) з 7 да 9 гадзін вечара праводзіцца

ЗАНСУЛЬТАЦЫЯ ПА ПРАПАРЦОЎЦЫ МАТЭРЫЯЛАЎ XV БЕЛАРУСКАГА І XVII ЎСЕСАЮЗНАГА З'ЕЗДАЎ В(К)П(б)

ДОМ КОМАСВЕТЫ.

Інстытут філасофіі Белан

5 лютага у 7 гадз. адбудзецца абгаварэнне дакладаў, выдрук „Аб магадалагічных пытаннях гісторыі Отцізна ў Беларусі". Запрашаюцца інстытуты гісторыі Белан і гісторыі, а таксама навуковыя працаўнікі і выкладчыкі.

Дырэкцыя.

Калектыў супрацоўнікаў Гомельскага бізнесна склада Белбродтрэста выказвае глыбокі жаль з прычыны смерці

тав. МОЎЧАНА Нікалая Аляксандравіча

і выказвае сваё спачуванне яго сям'і.

Жукоўскі і Якубовіч выказваюць свой глыбокі жаль з прычыны смерці добраго таварыша і кіраўніка